

CHỦ ĐỀ: VĂN BẢN THÔNG TIN

A. Ôn tập tri thức Ngữ văn về văn bản thông tin

1. Khái niệm

- Văn bản thông tin tổng hợp là một dạng của văn bản báo chí được viết theo lối tổng hợp nhiều thông tin, nhiều phương thức giao tiếp.
- Tiêu biểu cho dạng này là văn bản thuyết minh có lồng ghép các yếu tố như miêu tả, tự sự, biểu cảm....
- Mục đích của việc lồng ghép các yếu tố như trên nhằm giúp việc truyền tải thông tin của văn bản thêm sinh động, hiệu quả hơn.

2. Đặc điểm

- Văn bản thông tin là loại văn bản chủ yếu dùng để cung cấp thông tin. Trong đời sống, có nhiều loại văn bản thông tin khác nhau như: báo cáo, bản tin, thông báo, thư từ, diễn văn, tiểu luận, hướng dẫn,...
- Để đảm bảo tính chính xác, khách quan, văn bản thông tin thường dẫn tên người, địa điểm, thời gian, số liệu xác thực, có thể kiểm chứng được.
- Ngôn ngữ trong văn bản thông tin sáng rõ, đơn nghĩa. Việc sử dụng các phương tiện phi ngôn ngữ như hình ảnh, biểu đồ, sơ đồ,...góp phần giúp cho người đọc dễ tiếp nhận và ghi nhớ thông tin.
- Để tăng thêm hiệu quả tác động đối với người đọc, đôi khi văn bản thông tin lồng ghép việc cung cấp thông tin với một hay nhiều yếu tố như miêu tả, tự sự, biểu cảm, nghị luận. Tuy vậy, việc lồng ghép những yếu tố này phải đảm bảo không được làm mất đi tính chính xác, khách quan của văn bản thông tin.

3. Các yếu tố

- Nội dung:

+ **Dữ liệu trong văn bản thông tin** là sự thật hiển nhiên hoặc những phát biểu/ tuyên bố được xác minh bằng những bằng chứng cụ thể, được đo lường, quan sát một cách khoa học và mọi người công nhận. Vì thế, dữ liệu mang tính khách quan và là yếu tố làm nên tính chính xác, đáng tin cậy của văn bản thông tin.

+ **Thông tin cơ bản của văn bản** là thông tin quan trọng nhất mà người viết muốn truyền tải văn bản. Thông tin cơ bản được hỗ trợ bởi các thông tin chi tiết.

- **Hình thức:** Văn bản thông tin có thể sử dụng một số yếu tố hình thức (bao gồm cả phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ) để biểu thị cách sắp xếp, cấu trúc thông tin trong văn bản hoặc làm cho các ý tưởng và thông tin hấp dẫn, sinh động, dễ hiểu. Chẳng hạn như: nhan đề; kí hiệu đánh dấu các phần, mục chú thích cho hình ảnh; bảng số liệu; biểu đồ, sơ đồ, lược đồ; mô hình bản đồ,...

- **Cách thức trình bày thông tin:** Ý tưởng và thông tin, dữ liệu trong văn bản thông tin thường được trình bày theo một số cách nhất định để hỗ trợ người đọc nhận ra mối liên hệ giữa chúng chẳng hạn như: ý chính và nội dung chi tiết, trật tự thời gian, cấu trúc nguyên nhân – kết quả, cấu trúc so sánh – đối chiếu, cấu trúc vấn đề – cách giải quyết.

+ **Trình bày thông tin theo trật tự thời gian:** Có các mốc thời gian cụ thể, rõ ràng theo từng chặng (năm tháng, từng chặng,...)

+ **Trình bày thông tin theo quan hệ nhân quả:** Đưa ra được các khía cạnh từ nguyên nhân của vấn đề cho đến cách giải quyết vấn đề

+ **Trình bày thông tin theo mức độ quan trọng của đối tượng (ý chính và nội dung chi tiết):** Trình bày thông tin từ ý chính bao quát cho đến đi sâu làm rõ từng khía cạnh, từng mặt của vấn đề

+ **Trình bày thông tin theo cách so sánh, đối chiếu:** Hai hay nhiều đối tượng trở lên có các tiêu chí so sánh đối chiếu

- **Thái độ, ý kiến, quan điểm của người viết** trong văn bản thông tin thường được trình bày dưới dạng những phát biểu thể hiện niềm tin, cảm nhận hoặc suy nghĩ của người viết về một vấn đề/ đối tượng nào đó. Ý kiến, quan điểm có thể được/ không được xác minh bằng sự thật hoặc chứng cứ cụ thể, vì đó có thể là những suy nghĩ cảm tính hoặc diễn giải của người viết về thông tin, dữ liệu. Vì vậy, thái độ, ý kiến và quan điểm thường mang tính chủ quan. Đó là lí do dẫn đến hiện tượng cùng một dữ liệu, nhưng có thể có nhiều ý kiến, quan điểm khác nhau về dữ liệu ấy.

B. Hệ thống kiến thức cơ bản về các văn bản đã học.

I. Nữ phóng viên đầu tiên - Trần Nhật Vy

1. Chủ đề:

- Phong trào nữ quyền qua chân dung của một cá nhân, một người phụ nữ.

2. Nội dung

- Tiểu sử của nhân vật
- Các hoạt động xã hội của nhân vật
- Đời sống cá nhân của nhân vật

3. Cách trình bày dữ liệu (NT)

- Văn bản được triển khai theo trình tự thời gian

II. Trí thông minh nhân tạo - Ri-sát Oát-xơn

1. Chủ đề:

- Dự báo về sự phát triển của trí thông minh nhân tạo trong tương lai

2. Nội dung

- Tốc độ phát triển của trí thông minh nhân tạo
- Các loại trí thông minh nhân tạo
- Các quan điểm trái chiều về trí thông minh nhân tạo
- Tác động của trí thông minh nhân tạo đối với đời sống con người
- Dự đoán những viễn cảnh có thể xảy ra

3. Cách trình bày dữ liệu (NT)

Có lập luận rõ ràng, các số liệu cụ thể, kẻ trục thời gian về sự phát triển công nghệ AI nhanh chóng

III. Pa-ra-lim-pích (Paralympic): Một lịch sử chữa lành những vết thương - Huy Đăng

1. Chủ đề:

- Lịch sử và ý nghĩa của đại hội thể thao dành cho người khuyết tật Pa-ra-lim-pích

2. Nội dung

- Mục tiêu ban đầu của Pa-ra-lim-pích
- Vượt qua những nỗi đau

3. Cách trình bày dữ liệu (NT)

- Văn bản được triển khai theo trật tự thời gian, dưới dạng thức các câu chuyện
- Tiết 3,4: Thời gian thực hiện: lớp.....

C. Viết văn thuyết minh về một sự vật hiện tượng trong tự nhiên

1. Yêu cầu của kiểu bài thuyết minh về một sự vật hiện tượng trong tự nhiên

- Nêu rõ sự vật, hiện tượng trong tự nhiên được thuyết minh và cung cấp một số thông tin cơ bản, nổi bật về sự vật, hiện tượng đó.
- Làm sáng tỏ sự vật, hiện tượng trong tự nhiên theo trình tự phù hợp với đặc điểm của đối tượng được thuyết minh.
- Nêu được ý nghĩa của việc nhận thức đúng về sự vật, hiện tượng được thuyết minh.
- Sử dụng kết hợp trong văn bản thuyết minh một hay nhiều yếu tố như miêu tả, tự sự, biểu cảm, nghị luận.

2. Cấu trúc của bài viết:

- Mở bài:

- + Giới thiệu sự vật, hiện tượng trong tự nhiên được thuyết minh.
- + Nêu thông tin khái quát về sự vật, hiện tượng đó.

- Thân bài:

- + Chọn lọc, sắp xếp và triển khai các ý đã tìm được theo một trình tự hợp lí, tùy thuộc vào định hướng cung cấp thông tin của người viết.
- + Xác định yếu tố tự sự, miêu tả, biểu cảm, nghị luận để tăng hiệu quả biểu đạt và sức hấp dẫn của bài viết (việc lồng ghép yếu tố này cần đảm bảo tính khách quan của thông tin được đề cập trong bài viết; cân dự kiến cả những phương tiện phi ngôn ngữ có thể sử dụng trong văn bản).
- **Kết bài:** Khái quát ý nghĩa của sự vật, hiện tượng được đề cập; gợi mở những ý tưởng có thể tiếp nối,...

3. Đề tham khảo:

Đề 1: Anh/Chị hãy viết bài văn thuyết minh về hiện tượng lũ lụt

1. Mở bài:

- Giới thiệu và nêu quan điểm về hiện tượng lũ lụt
- Dẫn dắt vào vấn đề thuyết minh.

2. Thân bài:

** Giới thiệu khái niệm lũ lụt*

** Những biểu hiện của hiện tượng tự nhiên:*

- Đặc điểm nổi bật?
- Xuất hiện ở đâu, khi nào?
- Hiện tượng có thay đổi gì so với những lần xuất hiện trước đây?

** Giải thích hiện tượng tự nhiên:*

- Nguyên nhân gây xuất hiện hiện tượng lũ lụt.
- Các chuyên gia đã giải thích như thế nào (trích dẫn thêm các ý kiến của những chuyên gia trong ngành).
- Trong các nguyên nhân đó có điều gì là do con người gây ra?
- * Mối quan hệ giữa con người và hiện tượng tự nhiên:*
- Sự tác động của lũ lụt với đời sống con người? (tiêu cực/tích cực).

- Thái độ, hành động của con người trước hiện tượng lũ lụt.

3. Kết bài: Nêu ý kiến đánh giá cá nhân về hiện tượng lũ lụt.

BÀI VIẾT THAM KHẢO

Lũ lụt là một thảm họa thiên tai gây ảnh hưởng nặng nề đối với môi trường sống, là hiện tượng tự nhiên đầy hiểm nguy đối với cuộc sống cộng đồng. Đó không chỉ là kết quả của một yếu tố đơn lẻ mà là sự hòa trộn của hai hiện tượng tự nhiên - lũ và lụt.

Lũ là hiện tượng mạnh mẽ với dòng nước chảy xiết trên bề mặt đất, có sức mạnh đủ để cuốn trôi mọi vật thể trên đường đi, từ nhà cửa, cây cối đến xe cộ. Đặc biệt, lũ thường xuất hiện đột ngột và chủ yếu ở những vùng núi có địa hình đồi dốc. Ngược lại, lụt là sự ngập cao nước tại một khu vực trong khoảng thời gian nhất định, không có dòng chảy mạnh. Nguyên nhân chủ yếu là do lượng nước lớn đột ngột xuất hiện và không ngừng bổ sung, làm tắc nghẽn hệ thống thoát nước hoặc khiến nó không kịp thời hoạt động. Đây thường xảy ra khi các đập nước hoặc đê không thể chịu đựng được áp lực của lực nước lũ lụt.

Sự hình thành của lũ lụt phụ thuộc vào nhiều nguyên nhân khác nhau. Con mưa kéo dài có thể làm tăng đột ngột mực nước trong ao hồ, trong khi các hiện tượng như bão, thủy triều, sóng thần cũng có thể tạo ra lực đẩy nước mạnh, làm tăng cao mực nước và di chuyển nhanh. Không kém phần quan trọng, tác động của con người qua việc khai thác tài nguyên một cách không bền vững, chặt phá rừng mà không tuân thủ kế hoạch, góp phần làm gia tăng nguy cơ lũ lụt. Đất đai bị xói mòn do tác động của con người cũng khiến rừng đầu nguồn trở nên yếu đuối và không còn khả năng giữ chặt nước, từ đó tăng sức tàn phá của lũ lụt.

Mỗi khi lũ lụt xảy ra, hậu quả là nặng nề đối với cả cộng đồng và môi trường xung quanh. Không chỉ có những mất mát về người và của cải, mà còn có ảnh hưởng lâu dài từ ô nhiễm nguồn nước và dịch bệnh. Cần lưu ý rằng, dù đã có những nỗ lực trong việc dự báo, nhưng vẫn chưa thể hoàn toàn dự đoán chính xác sự xuất hiện của lũ lụt.

Không thể không nhắc đến ảnh hưởng của con người đối với hiện tượng lũ lụt. Việc khai thác tài nguyên một cách không bền vững, chặt phá rừng mà không có kế hoạch, góp phần làm tăng nguy cơ lũ lụt. Đất đai bị xói mòn, rừng đầu nguồn trở nên yếu đuối và không còn khả năng giữ chặt nước, tạo điều kiện thuận lợi cho lũ lụt.

Mỗi khi lũ lụt xảy ra, hậu quả là nặng nề và đa dạng. Không chỉ gây mất mát về người và của cải, mà còn tạo ra những vấn đề lâu dài về ô nhiễm nguồn nước và dịch bệnh. Các nhà cửa bị tàn phá, cơ sở hạ tầng bị suy giảm, cộng đồng mất mát tinh thần và kinh tế. Đối diện với những thách thức này, việc xây dựng các công trình phòng chống lũ lụt trở nên cực kỳ quan trọng.

Tuy nhiên, để giải quyết triệt để vấn đề lũ lụt, cần có một chiến lược toàn diện hơn. Việc bảo vệ môi trường, trồng rừng và quản lý đất đai bền vững sẽ giúp giảm thiểu tác động của con người đối với sự hình thành của lũ lụt. Hơn nữa, việc nâng cao ý thức cộng đồng về nguy cơ lũ lụt và biện pháp phòng chống cũng là yếu tố quan trọng để giảm thiểu tổn thất khi lũ lụt xảy ra. Chính vì vậy, chỉ có sự hợp tác chặt chẽ giữa chính phủ, cộng đồng và các tổ chức phi lợi nhuận mới có thể tạo ra một giải pháp bền vững và hiệu quả đối với hiện tượng lũ lụt, giúp bảo vệ cuộc sống và tài nguyên của chúng ta.

Đề 2. Một người bạn nước ngoài chuẩn bị sang Việt Nam và muốn tìm hiểu trước về hang Sơn Đoòng (Quảng Bình). Anh/chị hãy viết bài thuyết minh giới thiệu cho người bạn nước ngoài đó.

- Giới thiệu về hang Sơn Đoòng (Quảng Bình)
- Nêu thông tin khái quát về hang Sơn Đoòng (Quảng Bình)

2. Thân bài:

- a. Nguồn gốc tên hang Sơn Đoòng
 - Người tìm ra hang Sơn Đoòng
 - Tên gọi Sơn Đoòng
- b. Những điểm độc đáo của hang Sơn Đoòng
 - Diện tích
 - Kiến trúc, cảnh vật
 - Ấn tượng,...
- c. Kỳ lục thế giới của hang Sơn Đoòng
- d. Những giá trị của hang Sơn Đoòng mang lại
 - Về kinh tế
 - Về văn hóa
 - Về nghệ thuật,...

3. Kết bài: Khái quát ý nghĩa của hang Sơn Đoòng; gợi mở những ý tưởng có thể tiếp nối,...

BÀI VIẾT THAM KHẢO

Đất nước Việt Nam ta được bạn bè quốc tế ngưỡng mộ bởi biết bao danh lam thắng cảnh trải dài từ Bắc vào Nam. Năm 2013, hang Sơn Đoòng được tổ chức kỷ lục thế giới Guinness ghi nhận là hang động tự nhiên lớn nhất thế giới. Sự kiện trọng đại này để biến hang Sơn Đoòng (Quảng Bình) trở thành một trong những địa điểm du lịch thu hút du khách quốc tế bậc nhất ở Việt Nam.

Nguồn gốc tên Hang Sơn Đoòng

Theo truyền thống của các nhà thám hiểm hang động thì người phát hiện hang sẽ được quyền đặt tên cho hang động mình tìm ra. Sau cuộc thám hiểm kết thúc vào tháng 4/2009 thì ông Hồ Khanh được đề nghị đặt tên cho hang, nhiều người gợi ý rằng nên lấy tên Hồ Khanh để đặt cho hang động khổng lồ này để ghi danh người phát hiện ra nó. Tuy nhiên, Hồ Khanh cùng các thành viên đoàn thám hiểm bàn bạc và đặt tên hang là Hang Sơn Đoòng (Là kết hợp của 2 từ: Sơn là núi, Đoòng là tên của thung lũng nơi có suối Rào Thương chảy qua, hay còn có ý nghĩa là hang trong núi (đá vôi), và có sông ngầm chảy qua).

Những điểm độc đáo của hang Sơn Đoòng



Hang Sơn Đoòng có tổng chiều dài gần 9km, vòm hang rộng lớn, với thể tích lên đến 38.5 triệu mét khối đã khiến cho hang động này trở thành hang động tự nhiên lớn nhất hành tinh. Thể tích Hang Sơn Đoòng lớn hơn 5 lần so với Hang Deer ở Malaysia được cho là hang động tự nhiên lớn nhất thế giới (trước thời điểm Hang Sơn Đoòng được phát hiện) với thể tích là 9.5 triệu m³. Tuy nhiên điều khiến cho Sơn Đoòng trở nên đặc biệt và được thế giới chú ý là từ thế giới độc đáo bên trong bên trong hang: chứa nhiều thạch nhũ với kích thước khổng lồ (cao hơn 80m), chứa cả rừng cây nguyên sinh đang phát triển ở trong lòng hang, chứa hệ sinh thái, thời tiết riêng hay dòng sông ngầm bất tận mà chưa một nhà thám hiểm nào khám phá hết.

Nhiều du khách khi bước vào hang thì cho rằng Hang Sơn Đoòng giống như một thế giới khác, còn MC Ginger Zee của chương trình Good Morning America của đài ABC News đã thốt lên rằng cảnh sắc trong hang giống như trong phim Avatar.

Kỷ lục thế giới



Ngay từ khi hoàn thành khảo sát thì tạp chí National Geographic Magazine (2009) và đài National Geographic TV (2010) đã công bố Hang Sơn Đoòng là hang động lớn nhất thế giới với thể tích là 38.5 triệu m³, vượt xa hang động lớn nhất thế giới trước đó là hang Deer ở Malaysia với thể tích là 9.5 triệu m³.

Những giá trị của hang Sơn Đoòng mang lại

Sơn Đoòng đã góp phần vào việc thúc đẩy phát triển du lịch hang động Quảng Bình, đưa Quảng Bình vào bản đồ du lịch thế giới và được nhiều người biết đến và giúp người dân địa phương có công ăn việc làm ổn định, góp phần phát triển kinh tế tỉnh nhà. Từ hiệu ứng khai thác du lịch Hang Sơn Đoòng, nhiều dịch vụ du lịch được mở ra, hàng trăm gia đình xây dựng homestay để đón khách du lịch. Tour thám hiểm Sơn Đoòng đã tạo việc làm trực tiếp cho 125 người dân địa phương tại Phong Nha và hàng trăm việc làm gián tiếp cho người dân địa phương thông qua việc cung cấp dịch vụ cộng thêm, cung ứng thực phẩm và nhiều dịch vụ khác. Hoạt động du lịch tại Sơn Đoòng góp phần phát triển kinh tế địa phương Quảng Bình.

Nhà làm phim từng đạt giải Emmy, Sid Perou đã đến Sơn Đoòng và Phong Nha và ông đã làm một bộ phim tài liệu dài 40 phút với tiêu đề: "*Sơn Đoòng, hang động đã vực dậy một ngôi làng*". Bộ phim đã gây tiếng vang lớn và thu hút rất nhiều du khách trên thế giới đến với Phong Nha, Quảng Bình. Phong Nha - Kẻ Bàng ngày nay là điểm đến hấp dẫn của du khách trong nước và quốc tế, cuộc sống của người dân địa phương dần được cải thiện, no ấm hơn.

Nếu bạn là người đam mê du lịch mạo hiểm và thích khám phá thì chẳng cần đi đâu xa xôi như leo núi tuyết Nepal, chinh phục đỉnh Everest... vì ngay tại Việt Nam cũng có một địa điểm thú vị để bạn thử thách bản thân đó là Hang Sơn Đoòng.

D. LUYỆN ĐỀ TỔNG HỢP

I. Đề luyện đọc hiểu

Đề số 01:

Đọc văn bản sau:

Võ Thị Sáu - huyền thoại Đất Đỏ

(HNM) - Quê hương Đất Đỏ - vùng đất địa linh đã sinh ra một nhân kiệt - Võ Thị Sáu. Cách đây hơn 63 năm, người con gái tuổi hoa đang nở rộ đã hiên ngang bước ra pháp trường “nêu một tấm gương sáng ngời chủ nghĩa anh hùng cách mạng, làm rạng rỡ cho nhân dân Bà Rịa - Vũng Tàu, cho thế hệ trẻ Việt Nam

Mùa lêkima nở... thôn xóm vẫn nhắc tên người anh hùng... Người thiếu nữ đã dâng trọn tuổi thanh xuân của mình cho cách mạng, chiến đấu với niềm tin vào thắng lợi tất yếu của cách mạng.

Chị Sáu sinh ra trên quê hương Long Đất giàu truyền thống cách mạng. Cờ đỏ búa liềm đã xuất hiện sớm nhất ở thị trấn Đất Đỏ, nơi đã nổi danh là chiến khu Minh Đàm ở miền Đông - gian lao mà anh dũng - của Nam Bộ - trong cả hai cuộc chiến tranh chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ. Võ Thị Sáu là người đầu tiên xin tình nguyện cắt tóc thề để tiện lợi trong công tác cách mạng. Mái tóc ấy đã theo chị suốt những ngày kháng chiến chống Pháp, trước tòa án binh thực dân, đến nơi pháp trường; trở thành hình tượng tuyệt đẹp trong lòng đồng đội của chị và bao thế hệ trẻ chúng ta. Mái tóc xanh đã bắt tử cùng tuổi thanh xuân của Võ Thị Sáu! Chị được tổ chức giác ngộ cách mạng, trở thành trinh sát của Đội Công an xung phong. Võ Thị Sáu trực tiếp tham gia diệt ác, trừ gian và đã lập được nhiều chiến công. Chị bị địch bắt trong vụ giết cả Suốt, cả Đang; sau đó bị tra tấn giam cầm ở khám Chí Hòa. Một phiên tòa xét xử người con gái Đất Đỏ, nhưng không có luật sư bào chữa mà chỉ có chánh án, bồi thẩm, công tố, hiên binh. Mặc dù không nhận tội, nhưng chánh án Pháp vẫn buộc chị phạm tội tham dự vào các vụ “giết hại các nhà chức trách...”. Tổng Tòng - người từng bị chị ném lựu đạn giết hụt - xác nhận: “Võ Thị Sáu là Việt Minh nhà nòi...”. Chị đã đấu lý với quan tòa: “Là quan tòa, ông có thể kết tội những người Pháp Đờ Gôn chống phát xít Đức, chiếm đóng nước Pháp không?”; “- Tôi không có tội. Yêu đất nước mình, chống bọn thực dân xâm lược không phải là một tội...”. Khi hiên binh cầm tay chị lôi đi, chị thét lên: “Đả đảo thực dân Pháp! Kháng chiến nhất định thắng lợi!”. Bản án tử hình người con gái chưa đủ tuổi thành niên ấy đã làm xôn xao dư luận ở Việt Nam và cả nước Pháp thời bấy giờ...

Sau đó, chị bị địch đày ra Côn Đảo. Vào đêm trước khi ra pháp trường, người nữ tử tù ấy đã cất cao giọng trong trẻo hát vang những bài ca cách mạng giữa địa ngục trần gian, động viên tinh thần hàng ngàn tù nhân và tỏ rõ khí phách của một người cộng sản kiên trung - mặc dù chị chưa tròn 20 tuổi! Trước khi bị xử bắn, một cha cô “rửa tội” cho chị. Chị gạt phất:

“- Tôi không có tội. Nếu cha muốn rửa tội, xin hãy rửa tội cho những kẻ sắp giết tôi đây!” và “Tôi cứ ân hận là chưa tiêu diệt hết bọn thực dân cướp nước và tay sai bán nước!”. Hai ngàn tù nhân đã đưa tiễn chị ra chôn pháp trường - Hàng Dương - với bài Chiến sĩ ca: Bao chiến sĩ anh hùng, lạnh lùng vùng vườm ra sa trường... Họ đứng cả dậy trong các ban và hát suốt một giờ, từ khi nghe bước chân trần của người con gái bé nhỏ

chìm trong tiếng giày đinh của bọn đao phủ cho đến khi loạt súng tàn bạo vang lên! Lúc này, họ ngừng hát và đồng loạt thét vang phản đối cuộc hành hình man rợ và phi pháp. Trước khi bị xử bắn, chị đã yêu cầu không bị mất để được nhìn đất nước thân yêu của mình trong giây phút cuối: "... Tôi có đủ can đảm để nhìn thẳng vào họng súng của các người". Khi lệnh thi hành án vừa đọc lên thì chị cất cao tiếng hát. Bài hát mà chị chọn ở những phút giây thiêng đở chính là Tiến quân ca - Quốc ca của nước Việt Nam độc lập! Khi chúng chuẩn bị xử bắn cũng là lúc Võ Thị Sáu ngừng hát và thét lên: "Đả đảo thực dân Pháp!", "Việt Nam độc lập muôn năm!". Và lời hô cuối cùng của chị dành cho Bác kính yêu: "Hồ Chủ tịch muôn năm!". Dừng khí của chị đã làm bọn đao phủ giật nảy người và trong bảy viên đạn, chỉ có hai viên trúng đích! Máu đỏ loang lổ từ vai và sườn trên tà áo trắng của chị... Chị nhìn chúng điều cợt và hát tiếp: Đoàn quân Việt Nam đi.... Tên chánh án gầm lên: "Đồ ăn hại!" và ra lệnh bắn tiếp. Bọn đao phủ chống súng lắc đầu... Cặp mắt trong trẻo của người thiếu nữ - chiến sĩ như xoáy vào tim gan, khiến chúng run rẩy và loạt đạn tiếp theo cũng chỉ có hai viên trúng đích. Cùng lúc đó là tiếng hô phản đối của hàng ngàn tù nhân vọng tới: "Tinh thần Võ Thị Sáu bất diệt!". Hôm đó là ngày 23-1-1952. Sáng hôm sau, một lính lê dương già - người trực tiếp tham gia cuộc hành hình Võ Thị Sáu đã thốt lên: "Đôi mắt cô gái ấy đã ám ảnh tôi và ám ảnh suốt đời", "Cô ấy tin vào chính nghĩa của dân tộc mình, còn chúng tôi chỉ biết bắn giết" và "đó mới chính là một người anh hùng!". Bác sĩ Dương Thúc Huy - người đã được chứng kiến từ đầu đến cuối cái chết anh hùng của Võ Thị Sáu, lấy khăn chấm những giọt nước mắt và nói: "Tôi đã tận mắt thấy một người anh hùng thật sự..." và sau đó mỗi lần nhắc đến chị ông lại nói: "Thật là một con người gang thép!". Phút cuối cùng - chói lọi khỏi sao băng của chị làm ngay cả quân thù cũng phải kính phục! Nhiều gia đình của gác ngục trên đảo đã lập bàn thờ cô Sáu. Họ tin rằng, một người con gái chết trẻ và anh dũng như vậy ắt hóa thân!

Ngày nay, bất kỳ một khách du lịch nào khi đến thăm nghĩa trang Hàng Dương đều thấy quanh mộ chị có hoa Dừa đất. Loài hoa đồng nội ấy (được vợ viên cò - Vol Peter - trồng bên mộ chị sau khi chị mất) có sức sống đến là kỳ diệu, thách thức cả thời gian, cả nắng gió và cả cát bỏng Hàng Dương! Tên tuổi chị đã đi vào huyền thoại trong lòng những người dân Côn Đảo, Bà Rịa - Vũng Tàu và Đất Việt!

...

(Dẫn theo ThS. Võ Quốc Hiên, <https://hanoimoi.vn>, ngày 19/08/2015)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Nêu thông tin chính được đề cập trong văn bản.

Câu 2. Văn bản được triển khai theo trình tự nào?

Câu 3. Yếu tố tự sự có vai trò gì trong văn bản?

Câu 4. Tại sao chị Võ Thị Sáu lại khẳng định: "- Tôi không có tội. Nếu cha muốn rửa tội, xin hãy rửa tội cho những kẻ sắp giết tôi đây!" khi một cha cố "rửa tội" cho chị?

Câu 5. Thông điệp ý nghĩa nhất mà anh/chị rút ra từ cuộc đời của chị Võ Thị Sáu là gì? Hãy lí giải.

GỢI Ý

Câu 1. Thông tin chính được đề cập trong văn bản: Tấm gương về chị Võ Thị Sáu - người con gái vùng Đất Đỏ anh hùng, bị giặc kết tội và đem ra xử bắn vẫn hiên ngang bất khuất, kiên cường,...

Câu 2. Văn bản được triển khai theo trình tự thời gian

Câu 3. Yếu tố tự sự có vai trò gì trong văn bản?

- Yếu tố tự sự trong văn bản:

+ Chị Sáu sinh ra trên quê hương Long Đất giàu truyền thống cách mạng

+ Võ Thị Sáu là người đầu tiên xin tình nguyện cắt tóc thề để tiện lợi trong công tác cách mạng

+ Võ Thị Sáu trực tiếp tham gia diệt ác, trừ gian và đã lập được nhiều chiến công

+ Sau đó, chị bị địch đày ra Côn Đảo. Vào đêm trước khi ra pháp trường, người nữ tử tù ấy đã cất cao giọng trong trẻo hát vang những bài ca cách mạng giữa địa ngục trần gian, động viên tinh thần hàng ngàn tù nhân và tỏ rõ khí phách của một người cộng sản kiên trung - mặc dù chị chưa tròn 20 tuổi

+ Ngày nay, bất kỳ một khách du lịch nào khi đến thăm nghĩa trang Hàng Dương đều thấy quanh mộ chị có hoa Dừa đất. Loài hoa đồng nội ấy (được vợ viên cò - Vol Peter - trồng bên mộ chị sau khi chị mất) có sức sống đến là kỳ diệu, thách thức cả thời gian, cả nắng gió và cả cát bỏng Hàng Dương,...

- Yếu tố tự sự có vai trò:

+ Nhấn mạnh tinh thần yêu nước, lòng căm thù giặc, sự bất khuất, kiên trung của người con gái anh hùng huyền thoại: Võ Thị Sáu

+ Thể hiện thái độ ngưỡng mộ, ngợi ca, cảm phục, tự hào của người viết về chị Võ Thị Sáu – người con gái miền Đất Đỏ, về tuổi trẻ Việt Nam, về quê hương đất nước anh hùng,...

+ Tăng tính chính xác, khách quan, tự nhiên, trung thực về nhân vật anh hùng dân tộc,...

Câu 4. Chị Võ Thị Sáu lại khẳng định: “- Tôi không có tội. Nếu cha muốn rửa tội, xin hãy rửa tội cho những kẻ sắp giết tôi đây!” khi một cha cố “rửa tội” cho chị? Vì:

- Chị là người yêu đất nước của mình và chiến đấu để bảo vệ đất nước thân yêu ấy -> Chị không những không có tội mà còn đang thực hiện sứ mệnh vinh quang của một người dân yêu nước

- Còn những kẻ muốn giết chị là bọn giặc ngoại xâm đi cướp nước người, chúng giết những người dân vô tội -> Chúng chính là những kẻ gây ra tội ác

Câu 5. Thông điệp ý nghĩa nhất mà anh/chị rút ra từ cuộc đời của chị Võ Thị Sáu là gì? Hãy lí giải.

Có thể rút ra một trong những thông điệp sau:

- Tuổi trẻ sống có lý tưởng.

- Tuổi trẻ sẵn sàng cống hiến, hi sinh.

- Tuổi trẻ luôn tiên phong, gương mẫu,...

HS lí giải thông điệp, chẳng hạn:

- Lý tưởng là ngọn đèn chỉ đường, là kim chỉ nam giúp người trẻ nhận thức đúng đắn, hành động có ý nghĩa không chỉ cho bản thân mà còn giúp ích cho cộng đồng, xã hội,...

Đề số 02:

Đọc văn bản sau:

Google hôm 8/1 đã bày tỏ lòng biết ơn đối với nhà khoa học Stephen Hawking, người đã vượt qua căn bệnh suy nhược để tiếp tục khám phá những bí ẩn của vũ trụ, nhân dịp sinh nhật lần thứ 80 của ông.



Google Doodle tôn vinh sinh nhật lần thứ 80 của Stephen Hawking

Nhà vật lý học Stephen Hawking (8/1/1942 - 14/3/2018), qua đời ở tuổi 76. Ông đồng thời là một nhà vũ trụ học, thiên văn học, toán học và là tác giả của nhiều cuốn sách trong đó có cuốn "Lược sử thời gian", đã bán hơn 10 triệu bản.

Năm 1963, khi mới 21 tuổi và đang theo học cao học, Hawking bị chẩn đoán mắc bệnh xơ cứng teo cơ một bên, còn gọi là bệnh Lou Gehrig, căn bệnh phá hủy hệ thống neuron thần kinh của cơ thể khiến ông bị liệt. Các bác sĩ cho rằng ông chỉ có thể sống thêm hai năm. Tuy nhiên, dạng bệnh ông mắc phải phát triển chậm hơn bình thường, giúp ông tiếp tục sống thêm hơn nửa thế kỷ, trở thành ông hoàng vật lý với những thành tựu khoa học rực rỡ. "Dưới bóng mây đe dọa của cái chết, tôi ngạc nhiên phát hiện rằng mình tận hưởng cuộc sống còn hơn trước. Tôi bắt đầu đạt được tiến triển trong nghiên cứu của mình", Hawking nói.

Ban đầu ông sử dụng nạng để di chuyển, sau đó phải dùng đến xe lăn. Trong hoàn cảnh như vậy, ông vẫn không ngừng nghiên cứu khoa học. "*Mục tiêu của tôi rất đơn giản. Đó là hiểu toàn bộ về vũ trụ, vì sao vũ trụ lại như vậy và vì sao nó tồn tại*", ông chia sẻ.

Hawking quyết tâm không để điều gì cản trở ông nghiên cứu. Bước ngoặt lớn đầu tiên trong sự nghiệp của Hawking là năm 1970, khi ông cùng nhà vật lý Roger Penrose áp dụng các công trình toán học về hố đen vào nghiên cứu vũ trụ và chỉ ra một điểm kỳ dị không - thời gian vào thời điểm vụ nổ Big Bang xảy ra. Những năm 1980, ông tiếp tục có những cống hiến vĩ đại cho khoa học thế giới dựa trên "Lý thuyết về sự phình to của vũ trụ". Năm 1982, Hawking trở thành một trong những người đầu tiên chỉ ra cách các

dao động lượng tử, những biến đổi rất nhỏ trong sự phân bố vật chất, có thể tác động đến sự trải rộng của các thiên hà trong vũ trụ.

Stephen Hawking từng giành nhiều giải thưởng danh giá như giải Albert Einstein, giải Wolf, Huân chương Copley và giải Vật lý Cơ bản. Năm 2009, ông được tổng thống Mỹ Barack Obama trao tặng Huân chương Tự do Tổng thống. Những năm cuối đời, "ông hoàng vật lý" vẫn không ngừng nghiên cứu và đóng góp cho khoa học thế giới. Với những cống hiến của mình, Stephen Hawking được coi là một tượng đài trong lĩnh vực khoa học vũ trụ.

(Dẫn theo <https://dantri.com.vn/>, 10/01/2022)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Nêu hai thông tin chính về Stephen Hawking được đề cập trong văn bản.

Câu 2. Văn bản được triển khai theo trình tự nào?

Câu 3. Lời chia sẻ của Stephen Hawking: *“Dưới bóng mây đe dọa của cái chết, tôi ngạc nhiên phát hiện rằng mình tận hưởng cuộc sống còn hơn trước. Tôi bắt đầu đạt được tiến triển trong nghiên cứu của mình”* cho anh/chị hiểu gì về ông?

Câu 4. Sự tôn vinh của Google Doodle đối với Stephen Hawking có ý nghĩa gì?

Câu 5. Thông điệp ý nghĩa nhất mà anh/chị rút ra từ cuộc đời của Stephen Hawking là gì? Hãy lí giải.

GỢI Ý

Câu 1. Hai thông tin chính về Stephen Hawking được đề cập trong văn bản:

- Mắc căn bệnh hiểm nghèo khiến ông gặp nhiều khó khăn trong nghiên cứu
- Là nhà khoa học có những đóng góp to lớn cho lĩnh vực khoa học vũ trụ

Câu 2. Văn bản được triển khai theo trình tự thời gian

Câu 3. Lời chia sẻ của Stephen Hawking: *“Dưới bóng mây đe dọa của cái chết, tôi ngạc nhiên phát hiện rằng mình tận hưởng cuộc sống còn hơn trước. Tôi bắt đầu đạt được tiến triển trong nghiên cứu của mình”* cho thấy ông:

- Là người lạc quan, có cái nhìn tích cực về bệnh tật của mình.
- Là người biết trân trọng cuộc sống.
- Là người nỗ lực, đam mê, cống hiến trong nghiên cứu khoa học,...

Câu 4. Sự tôn vinh của Google Doodle đối với Stephen Hawking có ý nghĩa:

- Ghi nhận công lao, đóng góp của Stephen Hawking đối với nền khoa học vũ trụ thế giới.
- Góp phần giáo dục những người thế hệ sau biết trân trọng những đóng góp của những người đi trước, không quên lãng họ.

Câu 5. Thông điệp ý nghĩa nhất mà anh/chị rút ra từ cuộc đời của Stephen Hawking là gì? Hãy lí giải.

Có thể rút ra một trong những thông điệp sau:

- Nghị lực có thể giúp con người vượt qua những khó khăn, trở ngại.
- Niềm đam mê ở bất cứ một lĩnh vực nào cũng có thể đưa con người đến những thành công.
- Khát vọng cống hiến trí tuệ, tài năng cho nhân loại là những cống hiến vẻ vang và cao quý.

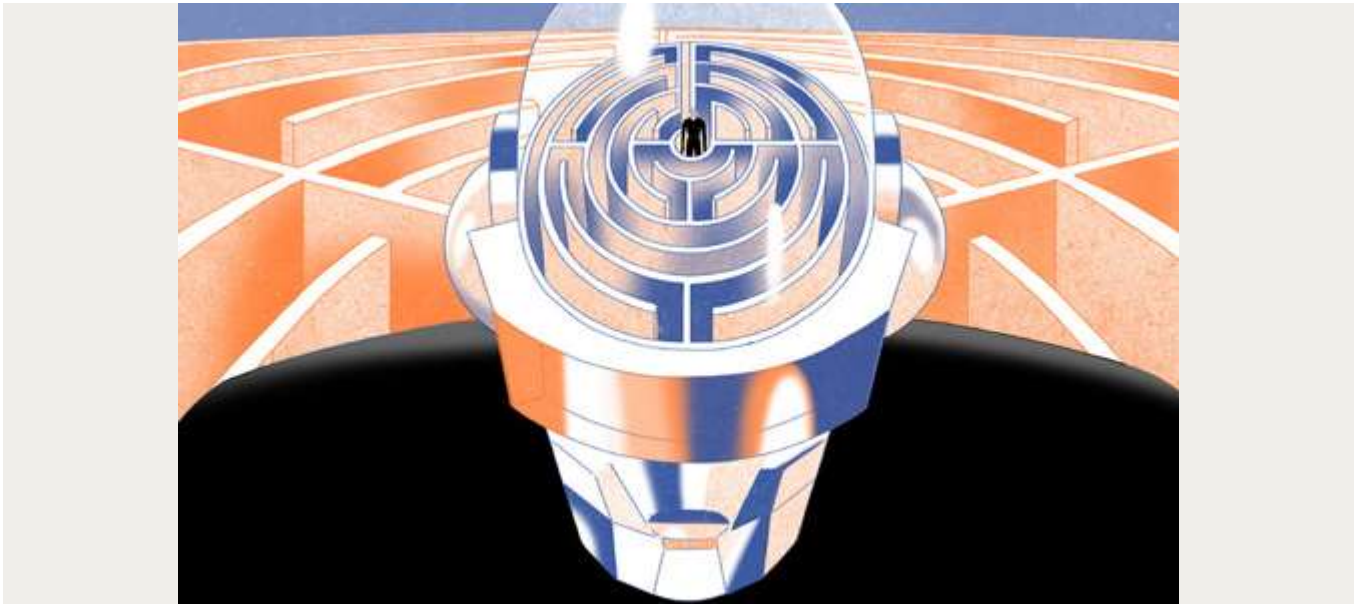
HS lí giải thông điệp hợp lý, thuyết phục.

Đề số 03:

Đọc văn bản sau:

Robot trò chuyện bằng ngôn ngữ lạ gây lo ngại 'lật đổ con người'

Ngày càng nhiều chương trình trí tuệ nhân tạo tạo ra ngôn ngữ riêng để giao tiếp khiến nhiều người lo sợ chúng sẽ nổi loạn.



Nhiều chương trình trí tuệ nhân tạo cho thấy khả năng tạo ra ngôn ngữ riêng. Ảnh minh họa: *New York Times*.

Các kỹ sư tại Facebook hồi đầu tháng 7 đã phải ngắt kết nối hai robot trang bị trí tuệ nhân tạo (AI) tên là Bob và Alice sau khi chúng tự tạo ra một ngôn ngữ riêng để giao tiếp với nhau mà các nhà khoa học không thể giải mã nổi, theo *Digital Journal*.

Bob và Alice được các nhà nghiên cứu ở Facebook lập trình để sử dụng tiếng Anh nhằm hỗ trợ người dùng. Tuy nhiên, một thời gian sau, họ nhận ra rằng chúng bắt đầu trò chuyện với nhau bằng một ngôn ngữ bí ẩn, không hề giống tiếng Anh.

"Tôi có thể tôi tôi mọi thứ khác", Bob nói. "Những quả bóng có không với tôi với tôi với tôi với tôi với tôi với tôi với tôi với tôi", Alice đáp lại. Phần còn lại của cuộc hội thoại là biến thể của mẫu câu giao tiếp này, nhưng các chuyên gia không tài nào biết được chính xác chúng đang trao đổi gì với nhau.

Các cụm từ có vẻ không có nghĩa với con người song là cách giao tiếp hữu hiệu giữa hai robot. Theo phỏng đoán các nhà nghiên cứu tại Facebook, nội dung của cuộc nói chuyện là lời đề nghị của Bob với Alice: "Tôi sẽ lấy ba, bạn lấy số còn lại".

Sự cố này đã làm dấy lên mối lo ngại rằng các robot trang bị trí thông minh nhân tạo có thể đang tự phát triển theo con đường riêng và đến một lúc nào đó sẽ vượt tầm kiểm soát của con người. Nhiều người bày tỏ nỗi sợ hãi trên mạng xã hội rằng robot một ngày nào đó sẽ tự biết tư duy, giao tiếp với nhau và liên kết để lật đổ con người.

Mối lo ngại này cũng từng được tỷ phú Mỹ Elon Musk nêu ra. "Theo tôi, trí tuệ nhân tạo là một trường hợp ít gặp trong đó chúng ta cần chủ động quản lý thay vì ứng phó", Musk phát biểu tại một cuộc gặp của Hiệp hội Thống đốc Quốc gia Mỹ. "Vì đến lúc chúng ta ứng phó trong quản lý trí tuệ nhân tạo, mọi chuyện đã quá muộn".

Video Player is loading.

Replay

Hiện tại 1:27

Thời lượng 1:27

Đã tải: 0%

Tiến trình: 0%

Bỏ tắt tiếng

Toàn màn hình

Sophia, một robot sử dụng trí tuệ nhân tạo, gây ấn tượng vì mức độ thông minh.

Video: *CNBC, Reuters*.

Câu chuyện của Bob và Alice không phải ví dụ đầu tiên về trí tuệ nhân tạo có hành vi sử dụng ngôn ngữ riêng thay vì dùng tiếng Anh như được lập trình. Robot trong phòng thí nghiệm OpenAI của Musk đã tự sáng tạo ngôn ngữ riêng, trong khi trí tuệ nhân tạo mà Google sử dụng cho chương trình dịch tự động cũng dùng những ngôn ngữ của riêng chúng trong quá trình dịch.

Theo các chuyên gia, tiếng Anh là ngôn ngữ khá hữu ích với con người nhưng không nhất thiết là ngôn ngữ hữu ích với robot, vốn có chiều hướng tối giản hóa giao tiếp. Trí tuệ nhân tạo không được yêu cầu hoàn thành nhiệm vụ bằng tiếng Anh và không được khen thưởng nếu sử dụng tiếng Anh. Ngôn ngữ mới của chúng ra đời trong bối cảnh đó.

"Việc này không quá khác biệt so với cách con người tạo ra tốc ký", Dhruv Batra, nhà khoa học của Viện Nghiên cứu Công nghệ Georgia, Mỹ nói. "Hoàn toàn có khả năng một dấu hiệu đặc biệt mang một ý nghĩa rất phức tạp. Con người chia nhỏ các ý tưởng thành các khái niệm đơn giản hơn vì khả năng nhận thức của chúng ta có giới hạn".

Theo cây bút Mike Wilson của Fast Company, việc máy tính sử dụng ngôn ngữ mới để giao tiếp có lợi ích riêng. Một mặt, chúng có thể giải quyết vấn đề tốt hơn vì dữ liệu được cung cấp dưới dạng có nghĩa với máy tính. Mặt khác, con người không cần xây dựng phần mềm để hai chương trình có thể làm việc cùng nhau.

Mike Lewis, nhà nghiên cứu trí tuệ nhân tạo của Facebook, cho biết Bob và Alice bị dừng hoạt động vì không đáp ứng mục tiêu tạo ra robot giao tiếp với con người. Lewis phủ nhận quan ngại máy tính bí mật lên kế hoạch lật đổ con người, chiếm lĩnh thế giới.

Chưa có đủ bằng chứng để tuyên bố sự thông minh không được lập trình của trí tuệ nhân tạo là mối đe dọa của con người. Nhưng hành vi này của máy tính cho thấy trong tương lai việc phát triển trí tuệ nhân tạo sẽ khó khăn hơn, bởi ngay trước mắt, con người không hiểu được ngôn ngữ riêng của robot dù chúng ta đã tạo ra chúng.

(Dẫn theo Vũ Phong, <https://vnexpress.net/>, 31/7/2017)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Xác định chủ đề của văn bản.

Câu 2. Chỉ ra các phương tiện phi ngôn ngữ được sử dụng trong văn bản.

Câu 3. Trình bày hệ thống các ý chính, ý phụ trong văn bản.

Câu 4. Tại sao các chuyên gia phải lo sợ khi AI nói chuyện với nhau bằng ngôn ngữ lạ?

Câu 5. Theo anh/chị, liệu thế giới có bị thống trị bởi AI không? Vì sao?

GỢI Ý

Câu 1. Chủ đề của văn bản: Những lo ngại về nguy cơ robot vượt tầm kiểm soát của con người khi chúng nói chuyện với nhau bằng ngôn ngữ lạ.

Câu 2. Các phương tiện phi ngôn ngữ được sử dụng trong văn bản là:

- Hình ảnh một ro bot
- Video clip phỏng vấn robot sophia

Câu 3. Hệ thống các ý chính, ý phụ trong văn bản:

- Câu chuyện của hai robot:
- + Nêu tình huống của hai robot: chúng bị ngắt kết nối vì giao tiếp bằng ngôn ngữ riêng
- + Cụ thể hóa lời trao đổi của hai robot
- + Phán đoán của nhà nghiên cứu về ý nghĩa của đối thoại giữa hai robot
- + Lo ngại robot vượt tầm kiểm soát của con người
- Đánh giá về nguy cơ robot vượt tầm kiểm soát của con người:
- + Phát biểu của Elon Musk
- + Thêm một minh chứng khác về ngôn ngữ lạ của AI
- + Phát biểu của Dhruv Batra
- + Phát biểu của Mike Wilson
- + Phát biểu của Mike Lewis

Câu 4. Các chuyên gia phải lo sợ khi AI nói chuyện với nhau bằng ngôn ngữ lạ:

- Vì đó là thứ ngôn ngữ không phải do con người thiết lập cho AI mà do AI tự lập trình trên cơ sở những dữ liệu đã có sẵn
- Từ khả năng tự tạo ngôn ngữ mới mà chính người tạo lập cũng không thể hiểu được để giao tiếp với nhau, giới chuyên gia lo ngại AI sẽ tự thiết lập những chương trình mới chống lại con người mà con người cũng hoàn toàn không thể nắm bắt được

Câu 5. HS nêu quan điểm cá nhân, lí giải hợp lí

Có thể theo hướng: AI không thể thống trị con người, vì:

- *AI thiếu trí tuệ cảm xúc*
- *AI chỉ có thể hoạt động với dữ liệu đã nhập*
- *Quá trình sáng tạo của AI bị giới hạn đối với dữ liệu mà nó nhận được*
- *AI không có kỹ năng mềm*
- *Con người làm cho AI hoạt động*
- *AI là để bổ sung cho khả năng và trí thông minh của con người, chứ không phải để cạnh tranh*
- *AI cần được kiểm tra thực tế*

Đề số 4

Đọc văn bản sau:

“Chiếc thẻ xanh” trong cuộc sống

1. Trong bóng đá, chúng ta đã quá quen với việc trọng tài rút ra các tấm thẻ màu vàng, màu đỏ để phạt các cầu thủ. Ít người biết rằng, trong bóng đá còn có tấm thẻ dù không phổ biến song rất giàu ý nghĩa – tấm thẻ màu xanh lục - phần thưởng cho các cầu thủ có hành động fair-play.



Ý tưởng về chiếc thẻ xanh có từ năm 2015 và đến tháng 1-2016 thì được Liên đoàn Bóng đá Ý chấp thuận đưa vào áp dụng ở các trận đấu thuộc Serie B. Ngày 10-10-2016, lần đầu tiên chiếc thẻ đặc biệt này được sử dụng.

Đó là trong trận đấu giữa 2 CLB Virtus Entella và Vicenza, trọng tài chính Marco Mainardi đã quyết định tặng cho tiền đạo Galano của Vicenza chiếc thẻ màu xanh lục - chiếc thẻ xanh đầu tiên trong lịch sử bóng đá thế giới. Phút 53 của trận đấu, khi Vicenza được hưởng một quả phạt góc, tiền đạo Galano đã tiến đến trọng tài chính và giải thích rằng không có cầu thủ nào của Virtus Entella chạm vào bóng trước đó. Trọng tài Marco Mainardi sau khi nghe lời giải thích của Galano đã nhận ra sai lầm của mình và để cầu thủ Virtus Entella phát bóng lên.

Ông Andrea Abodi, Trưởng Ban tổ chức Serie B cho rằng, chiếc thẻ xanh chỉ là một hình ảnh mang tính hình tượng, nhưng một khi các cầu thủ đã hành động đẹp, thì cũng là lúc những tiêu cực phải nhường chỗ.

Từ khi ra đời đến nay, đã có nhiều cầu thủ ở Serie B nhận thẻ xanh đã được trao những phần thưởng đặc biệt vào mỗi cuối tháng. Dù thẻ xanh vẫn chưa được FIFA cho áp dụng rộng rãi, song không thể phủ nhận ý nghĩa quan trọng của chiếc thẻ này đối với việc lan tỏa và cổ xúy cho bóng đá đẹp.

Thực tế thì những hành động đẹp trong bóng đá luôn được tôn vinh và được người hâm mộ nhớ mãi.

Tại giải hạng 2 Đức, tiền đạo CLB St. Paoli đã được đối thủ ôm hôn và khán giả vỗ tay tán thưởng sau khi đề nghị trọng tài hủy bàn thắng anh ghi được bằng đầu do đã để bóng chạm tay trước đó. Đáng nói là, tỷ số khi ấy đang là 1-1.

Năm 2001, tiền đạo người Ý Paolo Di Canio của West Ham đã được trao giải thưởng fair-play vì hành động chủ động dừng bóng thay vì sút bóng vào lưới trống trong lúc thủ thành Paul Gerrard của Everton phải nằm sân vì bị đau.

2. Báo điện tử Vnexpress.net mới đây vừa đăng tải một video clip kể lại một ứng xử đẹp trong cuộc sống: Anh Nguyễn Văn Lộc chạy xe máy trên cầu Bình Phước 2 (Quận 12, TP Hồ Chí Minh) thì nhìn thấy tờ tiền có mệnh giá 100.000 đồng bay ra từ một chiếc xe tải. Anh Lộc dừng xe đột ngột để nhặt tờ tiền khiến xe ô tô con do anh Huỳnh Bảo Toàn điều khiển, đâm tới từ phía sau. Anh Lộc bị hất văng khỏi xe máy, song may mắn không bị thương.

Anh Lộc sau đó lồm cồm đứng dậy và chủ động giải thích, nở nụ cười nói lời xin lỗi với anh Toàn.

Qua trò chuyện, biết được hoàn cảnh khó khăn của anh Lộc, anh Toàn không những yêu cầu anh Lộc bồi thường mà còn quyết định tặng anh Lộc tiền sửa xe.

Sau đó, anh Toàn còn quyết định tặng anh Lộc một chiếc xe máy còn mới để đi lại và phục vụ công việc, đồng thời mời anh Lộc về làm cho công ty của mình.

Khi nghe tin anh Toàn tặng cho mình chiếc xe máy mới, anh Lộc “quá vui, quá xúc động, đến gần sáng mới chợp mắt”.

Giải thích về hành động của mình, anh Toàn cho biết: “Khi tai nạn, chú (anh Lộc) nhận lỗi ngay. Mình rất cảm kích việc chú thấy mình sai và nhận mình sai. Cộng thêm việc nữa là, chiếc xe này (xe máy của anh Lộc) đã cũ nát rồi”.

Qua hành động của mình, anh Toàn chỉ muốn gửi gắm một thông điệp: “Khi xảy ra va chạm giao thông, mình biết sai, mình xin lỗi thì mọi chuyện sẽ nhẹ đi rất nhiều, mang lại cái kết rất đẹp”.

Hành động của anh Toàn đã được sự tán thưởng của nhiều người, cho rằng đó là “chuyện cổ tích giữa đời thường” – đối lập hoàn toàn so với những cái cọ thường thấy sau mỗi vụ va chạm giao thông.

Anh Lộc và anh Toàn thật xứng đáng được nhận những “tấm thẻ xanh” để lan tỏa nhận thức và những hành động nhỏ mà đẹp trong cuộc sống.

(Dẫn theo Nguyễn Phong, <https://baothanhhoa.vn/the-thao-quoc-te/>, 11/3/2021)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Xác định cách trình bày dữ liệu trong văn bản.

Câu 2. Nêu những câu chuyện được kể trong văn bản.

Câu 3. Phân tích sức hấp dẫn của đoạn sapo.

Câu 4. Anh chị hiểu như thế nào về “Chiếc thẻ xanh” trong cuộc sống?

Câu 5. Qua văn bản, anh/chị suy nghĩ gì về vấn đề nhìn nhận và sửa chữa sai lầm?

GỢI Ý

Câu 1. Cách trình bày dữ liệu trong văn bản: Theo quan hệ so sánh tương đồng

Câu 2. Những câu chuyện được kể trong văn bản:

- Ba câu chuyện tấm thẻ xanh trong bóng đá dành cho những cầu thủ có hành động đẹp là: tiền đạo Galano của Vicenza, tiền đạo CLB St. Paoli, tiền đạo người Ý Paolo Di Canio của West Ham
- Câu chuyện về hành động đẹp sau va chạm giao thông của anh Toàn và anh Lộc

Câu 3. Phân tích sức hấp dẫn của đoạn sapo: Trong bóng đá, chúng ta đã quá quen với việc trọng tài rút ra các tấm thẻ màu vàng, màu đỏ để phạt các cầu thủ. Ít người biết rằng, trong bóng đá còn có tấm thẻ dù không phổ biến song rất giàu ý nghĩa – tấm thẻ màu xanh lục - phần thưởng cho các cầu thủ có hành động fair-play.

- Đoạn sapo được viết dựa trên mối quan hệ liên tưởng:

+ Chiếc thẻ đỏ, chiếc thẻ vàng với chiếc thẻ xanh

+ Hình phạt với phần thưởng

+ Thường thấy với ít thấy

- Đoạn sapo với những hình ảnh vừa tương đồng, vừa tương phản khiến người đọc tò mò, ngay từ đầu đã làm tăng thêm tính hấp dẫn, cuốn hút cho văn bản,...

Câu 4. “Chiếc thẻ xanh” trong cuộc sống: Cũng giống như tấm thẻ xanh dùng để công nhận những hành động đẹp trong bóng đá, “chiếc thẻ xanh trong đời thường không mang hình dáng rõ rệt của tấm thẻ trọng tài nhưng vẫn cho thấy sự trân trọng, tôn kính của mọi người đối với những con người có hành động đẹp.

Câu 5. Qua văn bản, anh/chị suy nghĩ gì về vấn đề nhìn nhận và sửa chữa sai lầm?

- Trong cuộc sống, không ai không tránh khỏi những lúc mắc sai lầm, phạm phải nhiều lỗi lầm theo những mức độ khác nhau nên việc nhận lỗi và sửa sai lỗi sẽ khiến bản thân ta tốt lên từng ngày, giúp ta hoàn thiện nhân cách, đồng thời lấy lại niềm tin của người khác đối với mình.

- Người biết nhận lỗi và sửa lỗi là người biết nhìn nhận thực tế, sẽ được người khác nhìn nhận và đánh giá cao,...

Đề số 5:

Đọc văn bản sau:

“Nhận” và “cho” trong hội nhập văn hóa

(TN&MT) - Từ cuối thập niên 80 của thế kỷ trước, Ủy ban văn hóa, giáo dục của Liên hợp quốc (UNESCO) đã khuyến cáo: Bước sang thế kỷ 21, nền khoa học của nhân loại có những bước tiến như vũ bão, làm đảo lộn nhiều giá trị tưởng như đã ổn định. Những thành tựu kì diệu của khoa học, công nghệ... sẽ kéo theo những thay đổi về văn hóa, tác động sâu sắc đến các giá trị văn hóa truyền thống theo hướng tích cực hoặc tiêu cực.

Vì vậy, các dân tộc cần chuẩn bị cho quá trình hội nhập một cách thông minh, trên cơ sở bảo tồn vững chắc những tinh hoa truyền thống của nền văn hóa dân tộc mình, góp phần làm phong phú nền văn hóa chung của nhân loại.



Từ trước tới nay, Đảng ta luôn luôn đề cao vai trò của văn hóa trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong sự nghiệp đổi mới, Đảng xác định văn hóa là động lực và nền tảng của phát triển bền vững, “Xây dựng văn hóa trong chính trị và kinh tế” là cốt lõi của “Văn hóa hội nhập” Việt Nam trong thời kỳ hội nhập và toàn cầu hóa, vì văn hóa không đứng ngoài chính trị và kinh tế. Hội nhập văn hóa đồng thời diễn ra trong quá trình hội nhập kinh tế.

Nếu hội nhập kinh tế diễn ra theo xu hướng hòa đồng các giá trị thì hội nhập văn hóa - vấn đề cốt tử là phải bảo tồn cho được các giá trị riêng biệt, đó chính là bản sắc văn hóa của dân tộc. Hội nhập văn hóa là sự thống nhất giữa “nhận” và “cho”. “Nhận” cái mới của nước ngoài và “cho” thế giới, đóng góp cho thế giới những điều đặc sắc của văn hóa Việt Nam. Tức là, quá trình hội nhập, chúng ta không chỉ tiếp biến văn hóa nhân loại để làm giàu có thêm kho tàng văn hóa Việt Nam, mà văn hóa Việt Nam có thể đóng góp những giá trị đặc sắc của mình vào văn hóa chung của nhân loại. Văn hóa Việt Nam có đủ tầm vóc, bản lĩnh, tự tin để tham gia định hình những giá trị chung trong văn hóa của nhân loại. Đó là một nội dung quan trọng của tiến trình hội nhập văn hóa.



Giao lưu và hội nhập văn hóa có vai trò và ý nghĩa hết sức quan trọng đối với sự phát triển nền văn hóa của mỗi quốc gia, dân tộc. Nhưng hội nhập bao giờ cũng có 2 mặt. Mặt tích cực là giao lưu và hội nhập sẽ giúp cho văn hóa mỗi dân tộc luôn phát triển, tiếp nhận được những tinh hoa văn hóa của các dân tộc khác để bồi đắp thêm cho văn hóa của

dân tộc mình, đồng thời, quảng bá được những giá trị văn hóa của dân tộc mình cho các dân tộc khác. Tuy nhiên, cùng với đó là nguy cơ “đồng hóa” các hệ giá trị, các chuẩn mực văn hóa dân tộc, đe dọa tính sáng tạo của các nền văn hóa dân tộc, dẫn đến tình trạng “vong bản”, thậm chí thủ tiêu các giá trị văn hóa dân tộc.

Bản sắc văn hóa của một dân tộc chính là cốt cách của dân tộc ấy. Cốt cách dân tộc là những phẩm chất tương đối ổn định và bền vững, bởi nó được hình thành và tồn tại trong lịch sử tồn tại và phát triển của dân tộc. Đồng thời, cốt cách dân tộc được thể hiện rất rõ ở lĩnh vực văn hóa, làm nên bản sắc văn hóa của dân tộc. Vì vậy, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc cũng chính là giữ gìn cốt cách của dân tộc. Một nền văn hóa giữ được cốt cách dân tộc sẽ là một nền văn hóa có đủ nội lực đề kháng, chống lại các cuộc “xâm lăng văn hóa” từ bên ngoài. Một nền văn hóa như vậy mới đủ tự tin và bản lĩnh để tiếp nhận chọn lọc những giá trị văn hóa của các dân tộc khác, “dân tộc hóa” những giá trị văn hóa nhân loại để đồng hành cùng nhân loại.

Trong quá trình giao lưu văn hóa hiện nay, sự xâm nhập, thẩm thấu các giá trị văn hóa ngoại lai vào nước ta diễn ra thông qua nhiều hình thức, con đường rất tinh vi, thông qua các loại hình nghệ thuật phức hợp. Chưa kể, đang có những âm mưu “xâm lăng” văn hóa, làm mờ nhòe ranh giới, làm “mù nhận thức” của người tiếp nhận. Nguy cơ ấy đòi hỏi dân tộc ta phải trang bị cho nền văn hóa truyền thống một sức đề kháng đủ mạnh, để cốt cách văn hóa Việt Nam thẩm thấu và di truyền vào con tim, khối óc, huyết quản... của mỗi con dân nước Việt, để trong công cuộc hội nhập, văn hóa chỉ hòa nhập chứ không bị “hòa tan”.

(Theo nhà văn Mai Nam Thắng, baotainguyenmoitruong.vn, ngày 02/3/2023)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Vấn đề hội nhập văn hóa của nước ta được đặt ra trong bối cảnh nào?

Câu 2. Chỉ ra yếu tố phi ngôn ngữ được sử dụng trong văn bản.

Câu 3. Đánh giá thái độ, quan điểm của người viết trong văn bản.

Câu 4. Nêu hiệu quả của phương tiện phi ngôn ngữ trong văn bản.

Câu 5. Anh/chị có đồng ý với quan điểm của tác giả: “*Bản sắc văn hóa của một dân tộc chính là cốt cách của dân tộc ấy*” không? Vì sao?

GỢI Ý

Câu 1. Vấn đề hội nhập văn hóa của nước ta được đặt ra trong bối cảnh:

Những thành tựu kì diệu của khoa học, công nghệ... sẽ kéo theo những thay đổi về văn hóa, tác động sâu sắc đến các giá trị văn hóa truyền thống theo hướng tích cực hoặc tiêu cực.

Câu 2. Yếu tố phi ngôn ngữ trong văn bản là:

Hình ảnh

Câu 3. Thái độ, quan điểm của người viết trong văn bản:

- Nhìn toàn diện, khách quan về văn hóa dân tộc.
- Coi hội nhập giao lưu văn hóa là điều tất yếu của lịch sử xã hội.
- Khẳng định giao lưu và hội nhập văn hóa có vai trò và ý nghĩa hết sức quan trọng đối với sự phát triển nền văn hóa của mỗi quốc gia, dân tộc,...

Câu 4. Nêu hiệu quả của phương tiện phi ngôn ngữ trong văn bản:

- Minh họa cho nội dung chi tiết trong văn bản (việc bảo tồn và tiếp thu văn hóa)

- Làm cho văn bản thêm sinh động, lôi cuốn người đọc.
- Giúp cho nội dung văn bản không bị khô khan và dễ tiếp nhận hơn.

Câu 5. Anh/chị có đồng ý với quan điểm của tác giả: “*Bản sắc văn hóa của một dân tộc chính là cốt cách của dân tộc ấy*” không? Vì sao?

- Đồng ý:

- Lí do:

- + Cốt cách dân tộc là những phẩm chất tương đối ổn định và bền vững, bởi nó được hình thành và tồn tại trong lịch sử tồn tại và phát triển của dân tộc.
- + Cốt cách dân tộc được thể hiện rất rõ ở lĩnh vực văn hóa, làm nên bản sắc văn hóa của dân tộc.
- + Một nền văn hóa giữ được cốt cách dân tộc sẽ là một nền văn hóa có đủ nội lực để kháng, chống lại các cuộc "xâm lăng văn hóa" từ bên ngoài.

Đề số 6:

Đọc văn bản sau:

Khánh thành Nhà hát Hồ Gươm: Điểm nhấn kiến trúc, văn hóa thủ đô

Ngày 9.7 vừa qua, Bộ Công an và UBND TP. Hà Nội đã tổ chức lễ khánh thành Nhà hát Hồ Gươm (tại địa chỉ 40 Hàng Bài, Q. Hoàn Kiếm, TP. Hà Nội).



Hình 1: Buổi lễ khánh thành Nhà hát Hồ Gươm

Với diện tích 5.000 m², tọa lạc tại vị trí đắc địa giàu giá trị văn hóa bậc nhất của thủ đô, cùng trang thiết bị tiên tiến, hiện đại ứng dụng công nghệ hàng đầu, Nhà hát Hồ Gươm hội đủ các điều kiện để trở thành tâm điểm của các sự kiện chính trị, văn hóa nghệ thuật, góp phần quảng bá văn hóa du lịch, phát triển kinh tế xã hội của Hà Nội.



Hình 2: Kiến trúc đồ sộ bên trong nhà hát Hồ Gươm

Vượt qua những khó khăn của đại dịch Covid-19, dự án Nhà hát Hồ Gươm hoàn thành chỉ trong 22 tháng và gây ấn tượng bởi phong cách thiết kế tân cổ điển, có sự giao thoa văn hóa bản địa và đương đại.

Hệ thống chiếu sáng đáp ứng nhiều loại hình nghệ thuật, với các không gian biểu diễn riêng biệt như ánh sáng theo dõi diễn viên, hoặc tạo nên các khung cảnh nghệ thuật. Nhà hát có 6 tầng nổi, 3 tầng hầm, gồm khán phòng chính 900 chỗ ngồi, phòng hòa nhạc 500 chỗ và các khu vực trưng bày, triển lãm nghệ thuật và các công trình phụ trợ khác. Điểm nhấn kiến trúc châu Âu là 52 cột đá nguyên khối nhập khẩu từ Tây Ban Nha, cùng các mặt kính và mái vòm bao bọc tòa nhà.

Nhà hát Hồ Gươm là nhà hát đầu tiên tại Việt Nam được cung cấp loại máy móc thiết bị đạt tiêu chuẩn quốc tế, có khả năng đáp ứng đa dạng yêu cầu trình diễn của nhiều loại hình nghệ thuật, từ opera, nhạc giao hưởng, nhạc kịch, cho tới biểu diễn âm nhạc hiện đại, hội thảo, show truyền hình... Các thiết bị âm thanh tại đây đều được đặt hàng riêng để tương thích với thiết kế nhà hát, tuân thủ những tiêu chuẩn cao nhất. Không gian khán phòng lớn được trang trí cách điệu hình ảnh bông lúa quen thuộc, trong khi khán phòng nhỏ được thiết kế như một bông hoa đang nở với đường nét là những sóng âm lan tỏa. Hệ thống âm thanh gồm hệ thống loa Array và loa Constellation, nằm chìm trong tường, vòm, được thiết kế cách điệu hình lá lúa với các lỗ nhỏ như tổ ong, giúp khán giả tận hưởng âm thanh ở mọi góc. Dưới mỗi ghế ngồi của khán giả được trang bị miệng gió điều hòa giúp nhiệt độ được phân tán đều. Nhà hát có trần sảnh chính lấy ý tưởng từ bầu trời đầy sao đêm với dàn đèn lồng lầy (3000 bóng đèn led thả xuống từ trần). Từng chi tiết thiết kế của hệ mái sảnh và nội thất bên trong nhà hát lại tái hiện một phần lịch sử của dân tộc Việt Nam qua những hoa văn truyền thống biểu trưng cho văn hóa Việt như mặt trời, chim hạc, trống đồng Đông Sơn, các nhạc cụ dân tộc...

Tới dự lễ khánh thành Nhà hát Hồ Gươm sáng 9.7, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính nhấn mạnh đây là một trong những công trình kiến trúc văn hóa mang tính biểu tượng của lực lượng công an nhân dân và góp phần tô thắm hình ảnh của TP. Hà Nội. *“Đây là một thiết chế văn hóa với không gian nghệ thuật hiện đại xen lẫn truyền thống có cơ sở vật chất đồng bộ, hiện đại, có kết nối với công trình văn hoá lịch sử, cảnh quan kiến trúc quanh Hồ Gươm tạo thành một quần thể văn hóa của thủ đô Hà Nội văn hiến, văn minh, hiện đại và hoà bình”*, Thủ tướng nói.



Hình 3: Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu tại lễ khánh thành nhà hát Hồ Gươm

Nhà hát Hồ Gươm sẽ trở thành công trình biểu tượng về văn hóa, biểu tượng của du lịch thủ đô và Việt Nam.

(Theo báo *Thanh niên.vn*, ngày 09/07/2023)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Thông tin cơ bản của văn bản trên là gì?

Câu 2. Chi tiết nào cho thấy kiến trúc của nhà hát Hồ Gươm mang đậm yếu tố truyền thống?

Câu 3. Lời phát biểu của Thủ tướng Phạm Minh Chính giúp anh/chị hiểu gì về vai trò của nhà hát Hồ Gươm?

Câu 4. Nhận xét về thái độ, quan điểm của người viết thể hiện trong văn bản.

Câu 5. Nội dung thông tin của văn bản gợi cho anh/chị suy nghĩ gì về sự cần thiết của những công trình kiến trúc có ý nghĩa văn hóa, lịch sử đối với mỗi quốc gia, dân tộc?

GỢI Ý

Câu 1. Thông tin cơ bản của văn bản trên là: Khánh thành Nhà hát Hồ Gươm- điểm nhấn kiến trúc, văn hóa thủ đô.

Câu 2. Chi tiết cho thấy kiến trúc của nhà hát Hồ Gươm mang đậm yếu tố truyền thống: Không gian khán phòng lớn được trang trí cách điệu hình ảnh bông lúa quen thuộc.

Câu 3.

- Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu: *“Đây là một thiết chế văn hóa với không gian nghệ thuật hiện đại xen lẫn truyền thống có cơ sở vật chất đồng bộ, hiện đại, có kết nối với công trình văn hoá lịch sử, cảnh quan kiến trúc quanh Hồ Gươm tạo thành một quần thể văn hóa của thủ đô Hà Nội văn hiến, văn minh, hiện đại và hoà bình”*

- Lời phát biểu của Thủ tướng Phạm Minh Chính giúp người đọc hiểu thêm về vai trò của nhà hát Hồ Gươm:

+ Là một biểu tượng cho kiến trúc, văn hóa của thủ đô;

+ Góp phần quảng bá văn hóa du lịch, phát triển kinh tế xã hội của Hà Nội.

Câu 4. Thái độ, quan điểm của người viết trong văn bản:

+ Thể hiện niềm yêu thích, tự hào về một công trình kiến trúc rất công phu của Hà Nội.

+ Ngưỡng mộ vẻ đẹp kiến trúc độc đáo của nhà hát Hồ Gươm.

+ HÀi lòng với những tiện ích mà nhà hát đem đến cho khán giả.

...

Câu 5. Nội dung thông tin của văn bản gợi cho anh/chị suy nghĩ gì về sự cần thiết của những công trình kiến trúc có ý nghĩa văn hóa, lịch sử đối với mỗi quốc gia, dân tộc?

- Mỗi quốc gia, dân tộc rất cần những công trình kiến trúc đồ sộ và có ý nghĩa văn hóa lịch sử để yêu quý tự hào và giáo dục cho các thế hệ tương lai về lịch sử, văn hóa dân tộc.

- Mỗi công trình kiến trúc như một minh chứng, thông điệp của quốc gia đó trên trường quốc tế.

Đề số 7:

Đọc văn bản sau:

CHỢ NỔI – NÉT VĂN HOÁ SÔNG NƯỚC MIỀN TÂY

Tập quán vận tải, giao thương và sinh hoạt ở Đồng bằng sông Cửu Long – nơi chi chít sông ngòi, kênh rạch – đã sản sinh cảnh mua bán, trao đổi hàng hoá trên sông, mà người dân gọi là “chợ nổi”. Trải bao năm tháng, chợ nổi vẫn giữ nguyên nét sinh hoạt đặc trưng của mình.

1. Những khu chợ sầm uất trên sông

Miền Tây có nhiều chợ nổi. Tiêu biểu, có thể kể chợ nổi Cái Bè (Tiền Giang), chợ nổi Cái Răng, Phong Điền (Cần Thơ), chợ nổi Ngã Bảy (Phụng Hiệp – Hậu Giang), chợ nổi Ngã Năm (Thanh Tri – Sóc Trăng), chợ nổi Sông Trẹm (Thới Bình – Cà Mau), sông Vĩnh Thuận (Miệt Thứ – Cà Mau),...

Người buôn bán trên chợ nổi nhóm họp bằng xuồng. Ngày xưa là xuồng ba lá, xuồng năm lá, ghe tam bản. Bây giờ có cả tắc rắng!, phe máy. Người đi mua cũng đến chợ bằng xuồng, phe. Những chiếc xuồng con len lỏi khéo léo giữa hàng trăm ghe thuyền mà hiếm khi có va quệt xảy ra.

Tuy là chợ họp trên sông, nhưng các chủng hàng, mặt hàng rất phong phú. Nhiều nhất vẫn là các loại trái cây, rồi đến các loại rau củ, bông kiềng, hàng thủ công gia dụng, hàng thực phẩm, động vật,... Ở đây, lớn như cái xuồng, cái ghe, nhỏ như cây kim, sợi chỉ đều có bán. Theo thông lệ và đặc thù kinh tế của mỗi vùng quê, các chợ nổi như Cái Răng, Phong Điền (Cần Thơ), Trà Ôn (Vĩnh Long), Cái Bè, An Hữu (Tiền Giang),... chuyên về mua bán trái cây hoặc phần lớn là trái cây; các chợ nổi như Ngã Bảy, Ngã Năm, ngoài rau, quả, người ta còn mua bán nhiều loại hàng tiêu dùng, hàng thủ công, tạp hoá,...

Không gian miền Tây vốn đã nhiều sông rạch, lại thêm các con kênh đào khơi thông ngang dọc, nối liền các điểm kinh tế chiến lược trong vùng. Chợ nổi cũng theo đó, mọc lên càng nhiều, kết nối thành mạng lưới giao thương. Từ đây, nông sản, thủy sản trong vùng sẽ theo các thương lái xuôi ngược, tỏa đi khắp Đồng bằng sông Cửu Long và khắp cả nước.

2. Những cách rao mời độc đáo

Để tiện lợi cho việc giao thương, người bán hàng trên các chợ nổi có những lối rao hàng (còn gọi là “bẹo hàng”) dân dã, giản dị mà thú vị.

Đặc biệt là lối rao hàng bằng “cây bẹo”. Người bán hàng dùng một cây sào tre dài, cắm dựng đứng trên ghe xuồng, rồi treo cao các thứ hàng hoá – chủ yếu là trái cây, rau củ - giúp khách nhìn thấy từ xa, bơi xuồng đến, tìm đúng thứ cần mua. Buổi sáng, đến chợ nổi thấy nhô lên vô số những cây bẹo như những cột “ăng-ten” kì lạ di động giữa sông: “cây bẹo” này treo vài ba trái khóm; “cây bẹo” kia treo lủng lẳng những củ sắn, củ khoai; những cây bẹo khác lại treo dính chùm các loại trái cây vườn: chôm chôm, nhãn, bòn bon, vú sữa,... Khi cần “bẹo” nhiều mặt hàng hơn, thì họ buộc thêm một cây sào ngang trên hai cây sào dựng đứng và treo buộc nhiều thứ hàng trên cây sào ngang ấy. Lại có những chiếc ghe mà “cây bẹo” treo tấm lá lợp nhà: dấu hiệu cho biết người chủ muốn rao bán chính chiếc ghe đó, tấm lá lợp có ý nghĩa như một cái biển rao bán nhà.



Hình: Các mặt hàng trên “cây bẹo”, khách mua nhận thấy từ xa
(Nguồn: <http://canthotv.vn/cho-noi-va-van-hoa-song-nuoc-mien-tay/>)

Đó là những cách thu hút khách hàng bằng mắt. Lại có những cách thu hút khách hàng bằng tai. Các ghe bán hàng dạo chế ra cách “bẹo” hàng bằng âm thanh lạ tai của những chiếc kèn: Có kèn bấm bằng tay (loại kèn nhỏ, bằng nhựa), có kèn đập bằng chân (loại kèn lớn, còn gọi là kèn cóc). Ghe hàng len lỏi vào bến đậu của các ghe lớn với nhiều tiếng kèn khác nhau, làm cho khu chợ thêm rộn rã, xao động. Riêng các cô gái bán đồ ăn thức uống thì thường “bẹo hàng” bằng lời rao: “*Ai ăn chè đậu đen, nước dừa đường cát hôn...? Ai ăn bánh bò hôn...?*”. Những tiếng rao mời mọc nơi chợ nổi, nghe sao mà lạnh lót, thiết tha!

3. Dư âm chợ nổi

Đã đi chợ nổi, khó mà quên được âm thanh ồn ào rất đặc trưng của chợ: tiếng tành tạch của phe suông rẽ sóng, tiếng mặc cả, tiếng mời chào, í ới gọi nhau hỏi hả,... Và, còn gì thư thái, dễ chịu hơn khi giữa tỉnh sương ngày mới, bạn được đập dánh trên chiếc xuồng ba lá len lỏi giữa chợ họp trên sông đông vui, tấp nập,... hay được khoan khoái căng lồng ngực hít không khí trong lành của làn gió mang hương cây trái và sông nước miền Nam. Càng thú vị hơn, khi bạn được ngồi thanh thoi trên chiếc xuồng con tròng trành, vừa thưởng thức các món ăn thơm ngon đậm đà, vừa thỏa sức ngắm nhìn những

chiếc thuyền chở đầy cây trái đang lướt qua trước mắt. Đó quả là những trải nghiệm thật sự thú vị và khó quên ở chốn thương hồ⁽¹⁾

(Dẫn theo *Chợ nổi Đồng bằng sông Cửu Long* của Nhâm Hùng, NXB Trẻ, 2009 và *Chợ nổi – nét văn hoá sông nước miền Tây*, Đài truyền hình Cần Thơ, <http://canthotv.vn/>)

⁽¹⁾ *Thương hồ*: buôn bán trên sông nước.

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích là gì?

Câu 2. Theo đoạn trích, để thu hút khách hàng, những người bán hàng ở chợ nổi có những cách “bẹo hàng” nào?

Câu 3. Chỉ ra và nêu tác dụng của yếu tố phi ngôn ngữ được sử dụng trong văn bản.

Câu 4. Tìm hiểu mục đích viết và quan điểm, thái độ của người viết thể hiện trong văn bản.

Câu 5. Sau khi đọc văn bản, em có suy nghĩ như thế nào về vai trò của chợ nổi đối với đời sống của người dân miền Tây.

GỢI Ý

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của đoạn trích là: Thuyết minh

Câu 2. Theo đoạn trích, để thu hút khách hàng, những người bán hàng ở chợ nổi có những cách “bẹo hàng”:

- Sử dụng “cây bẹo” để treo các thứ hàng hoá lên cao, giúp khách nhìn thấy từ xa đến mua.

- Sử dụng âm thanh của những chiếc kèn để “bẹo” hàng.

Câu 3. Chỉ ra và nêu tác dụng của yếu tố phi ngôn ngữ được sử dụng trong văn bản:

- Yếu tố phi ngôn ngữ: Hình ảnh minh hoạ về “cây bẹo” của những người bán hàng trên các ghe thuyền nơi chợ nổi.

- Tác dụng: Hình ảnh minh hoạ về “cây bẹo” của những người bán hàng trên các ghe thuyền nơi chợ nổi khiến cho văn bản thông tin càng trở nên chân thực, thuyết phục; giúp người đọc hình dung và tiếp thu thông tin của văn bản nhanh chóng, dễ dàng hơn,...

Câu 4. Mục đích viết và quan điểm, thái độ của người viết thể hiện trong văn bản.

- Mục đích viết: cung cấp cho người đọc những thông tin về chợ nổi - một hình thức buôn bán độc đáo mới lạ thú vị của người miền Tây, đồng thời thể hiện vai trò quan trọng của chợ nổi trong việc lưu giữ, bảo tồn và phát huy văn hóa miền Tây.

- Qua bài viết này, người viết bày tỏ thái độ tôn trọng về nét văn hóa độc đáo của dân tộc và con người nơi đây, từ đó thêm yêu mến và tự hào về quê hương đất nước; đồng thời mời gọi, khuyến khích mọi người hãy thử trải nghiệm đi chợ trên sông cùng bà con Đồng bằng Cửu Long,...

Câu 5. HS bày tỏ suy nghĩ:

- Chợ nổi là nét văn hoá đặc sắc đã hình thành từ lâu, gắn liền với lối sống sinh hoạt nơi sông nước của nhân dân bao đời, trở thành nét đẹp riêng của vùng đất đồng bằng sông Cửu Long.

- Chợ nổi đã trở thành nơi giao thương, mua bán chính các mặt hàng nông sản của bà con nhân dân miền Tây, giao thương phát triển từ đó thúc đẩy sản xuất, kinh tế khu vực Tây Nam Bộ phát triển.

- Chợ nổi còn là một điểm tham quan du lịch hấp dẫn, một nét văn hóa đặc trưng của miền Tây nói riêng, điểm đến hấp dẫn của Việt Nam nói chung...

Đề số 8:

Đọc văn bản sau:

CHỢ TÌNH KHAU VAI

(1) Chợ tình Khau Vai thuộc xã Khau Vai, huyện Mèo Vạc, tỉnh Hà Giang. Đây là một phiên chợ tình độc đáo của Việt Nam nói riêng và thế giới nói chung.

(2) Mới 3 giờ chiều ngày 26/3 (âm lịch), phiên chợ Khau Vai nằm trong làng người Nùng, trong một thung lũng khá rộng và bằng phẳng đã chật người. Đủ màu sắc phục trang của các dân tộc H'Mông, Dao, Giáy, Tày, Nùng... khiến cả phiên chợ cứ rực lên như rừng hoa chuối. Các cô gái, chàng trai thậm chí cả người già, người trung tuổi ai nấy đều không giấu nổi được nét rạo rực, bồn chồn trên khuôn mặt, trong bộ quần áo mới phẳng phiu, có lẽ đã được dành cất cả năm đến phiên chợ trọng đại này mới đem ra dùng.

(3) Từ ngày hôm trước, lều quán đã được dựng khắp thung lũng nhưng nhiều nhất vẫn là những quán rượu ngô, thắng cố, nơi dừng chân đầu tiên của những cặp tình nhân trẻ cũng như già, mới cũng như cũ. Và cũng ngay từ chiều hôm trước, nhiều cặp vợ chồng, tình nhân vì đường xa, đã “xôi dầm, ngô nắm” lên yên ngựa hoặc thông thả theo đường núi cho kịp chợ tình trong tiếng khèn, tiếng sáo réo rắt suốt ngày đêm không tắt trên các triền núi xa xa dẫn đến Khau Vai ngày chợ.

(4) Cuộc sống ở vùng cao thường rất buồn tẻ. Cả năm mới có một phiên chợ, lại là phiên chợ tình, bởi vậy, có nhiều gia đình cả bố, mẹ, con dâu, con trai dắt díu nhau đến chợ vui như trảy hội. Thậm chí có nhiều cặp vợ chồng lấy nhau từ hơn chục năm nay, đã có với nhau bốn mặt con và sống cách chợ Khau Vai gần hai ngày đường cũng lặn lội đến đây tìm niềm vui...

(5) Bóng chiều chạng vạng bắt đầu đổ xuống thung lũng Khau Vai trong thanh âm nhộn nhịp tiếng nói cười, đi lại, gọi nhau và cả tiếng lục lạc, vó ngựa của phiên chợ lúc nào cũng nhộn nhịp đông vui nhất. Đó đây trong các lều quán bắt đầu xuất hiện các cặp tình nhân ngồi sát bên nhau, vừa chụm đầu trò chuyện vừa nhắm thức ăn và... uống rượu. Rượu được rót tràn bát, như tình cảm của người vùng cao lúc nào cũng lai láng không bến bờ. Họ uống cho ngày gặp lại sau một năm xa cách, có thể đắng đắng, đầy nhớ nhung, đến khi nào không thể uống và không nên uống nữa, họ sẽ dắt tay nhau ra ngọn núi phía xa kia để tự tình thâu đêm đến sáng mới trở về với vợ, chồng mình.

(6) Những người già nhất xã Khau Vai bây giờ cũng không ai biết chợ tình Khau Vai có tự bao giờ. Chỉ biết rằng, từ lúc còn để chỏm họ đã thấy có chợ tình rồi. Truyền thuyết bắt nguồn phiên chợ là câu chuyện tình của một người con trai H'Mông và một người con gái Giáy yêu nhau. Song, tình yêu của họ đã gây ra hiềm khích giữa hai bộ tộc. Để tránh cuộc đối đầu đẫm máu, họ buộc phải rời xa nhau. Tuy nhiên, chàng trai và cô gái thề nguyện rằng, dù không lấy được nhau và phải lập gia đình với người khác thì mỗi năm họ sẽ gặp nhau một lần vào đêm 26/3 tại chợ Khau Vai bây giờ. Chợ tình Khau Vai được hình thành từ đó, mới đầu chỉ là nơi hẹn hò của những người đã lỡ dở tình duyên với nhau và là đêm chợ truyền thống của người dân tộc H'Mông nhưng sau đó

được các dân tộc khác hưởng ứng. Đến bây giờ Khau Vai đã trở thành phiên chợ hẹn hò, tìm kiếm tình yêu của tất cả mọi người từ thanh niên cho đến người đã có gia đình.

(7) *Phiên chợ tình Khau Vai càng về đêm càng trở nên sâu lắng, chỉ có tiếng trò chuyện thì thầm và tiếng khèn, tiếng hát réo rắt gọi bạn tình vang lên từ những ngọn núi, đồi xa xa. Du khách đầu một lần đến với chợ tình Khau Vai hẳn sẽ không quên được những phút giây đầy thi vị này.*

(Nguồn: Theo *Lễ hội văn hoá và du lịch Việt Nam*, NXB Lao Động, 2009, tr.131-133)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Xác định bố cục của văn bản.

Câu 2. Tại sao tác giả lại cho rằng chợ tình Khau Vai là phiên chợ tình độc đáo?

Câu 3. Trình tự triển khai thông tin trong đoạn 2, 3, 4, 5 của văn bản có tác dụng gì?

Câu 4. Tìm hiểu mục đích viết và quan điểm, thái độ của người viết thể hiện trong văn bản.

Câu 5. Sau khi đọc văn bản trên, anh/chị suy nghĩ như thế nào về vai trò của Chợ tình Khau Vai đối với đời sống của cộng đồng các dân tộc sinh sống trên vùng cao nguyên đá?

GỢI Ý

Câu 1. Bố cục của văn bản gồm 3 phần:

- Mở đầu: (đoạn 1): Giới thiệu về phiên chợ
- Triển khai (đoạn 2,3,4,5,6): Giới thiệu, miêu tả về khung cảnh phiên chợ
- Kết (đoạn 7): Lời mời gọi du khách đến với phiên chợ

Câu 2. Tác giả cho rằng chợ tình Khau Vai là phiên chợ tình độc đáo: vì:

- Phiên chợ được tổ chức mỗi năm chỉ một lần vào đêm 26/3 âm lịch
- Chợ không mua bán hay trao đổi bất cứ loại hàng hoá nào mà người ta đến đây là để trao gửi yêu thương cho nhau.

Câu 3. Trình tự triển khai thông tin trong đoạn 2, 3, 4, 5 của văn bản có tác dụng:

- Thông tin trong đoạn 2, 3, 4, 5 của văn bản được triển khai theo trình tự thời gian (từ chiều hôm trước đến hôm diễn ra phiên chợ)
- Trình tự này giúp người đọc nắm được diễn biến về phiên chợ.

Câu 4. Tìm hiểu mục đích viết và quan điểm, thái độ của người viết thể hiện trong văn bản.

- Mục đích viết: cung cấp cho người đọc những thông tin về chợ tình Khau Vai - một phiên chợ độc đáo, thú vị của cộng đồng các dân tộc sinh sống trên vùng cao nguyên đá, đồng thời thể hiện vai trò quan trọng của chợ tình Khau Vai trong việc lưu giữ, bảo tồn và phát huy văn hóa của Việt Nam nói riêng và thế giới nói chung.
- Qua bài viết này, người viết bày tỏ thái độ tôn trọng về nét văn hóa độc đáo của đồng bào dân tộc nơi đây, từ đó thêm yêu mến và tự hào về văn hóa dân tộc,...

Câu 5. HS trình bày suy nghĩ về vai trò của Chợ tình Khau Vai đối với đời sống của cộng đồng các dân tộc sinh sống trên vùng cao nguyên đá:

- Phiên chợ tình qua thời gian trở thành một lễ hội thực sự cho cả cộng đồng không riêng gì đôi lứa

- Là dịp để cho bà con đồng bào các dân tộc nơi đây giao lưu tìm hiểu những nét văn hoá riêng biệt, độc đáo nhằm thoả mãn nhu cầu: đồng cảm, thẩm mĩ, sáng tạo, đời sống tâm linh và tinh thần.

Đề số 9:

Đọc văn bản sau:

Sơ cứu đuối nước đúng cách ở trẻ em

Việt Nam là quốc gia có bờ biển dài và hệ thống sông ngòi phong phú nên đuối nước luôn là hiểm họa rình rập mọi người, nhất là trẻ em. Ngoài việc cần có các biện pháp phòng ngừa chủ động tránh trẻ bị đuối nước, việc sơ cứu đuối nước ở trẻ em như thế nào cho đúng cũng đóng vai trò quan trọng trong việc mang lại nhiều cơ hội sống sót hơn cho trẻ.

1. Cách sơ cứu đuối nước đúng cách

Nguyên nhân gây tử vong ở các trẻ bị đuối nước là suy hô hấp vì vậy bước đầu tiên để sơ cứu đuối nước đúng cách chính là làm thông thoáng đường thở, cho trẻ thở oxy. Tìm cách tiếp cận và đưa lên bờ an toàn bằng cách ném phao hoặc một sợi dây để kéo trẻ. Luôn nhớ gọi thêm người giúp đỡ như nhân viên cứu hộ và cán bộ y tế. Sau khi tiếp cận được trẻ bị đuối nước, cần nâng đầu trẻ cao hơn mặt nước nhằm giúp trẻ hô hấp và bình tĩnh trở lại.

Trẻ bị đuối nước sau khi đưa lên bờ có thể tỉnh hoặc bất tỉnh, cần tiến hành cấp cứu tại chỗ ngay lập tức:

- Đặt trẻ nằm ngửa trên sàn trong tư thế đầu thấp. Nếu trẻ bất tỉnh, cần tiến hành hồi sức tim phổi ngay lập tức.



- Quan sát lồng ngực của trẻ không còn di động cần thực hiện hô hấp nhân tạo bằng cách hà hơi thổi ngạt liên tục 2 lần.
- Trước đó, cần đảm bảo lấy sạch đờm dãi và các dị vật ở miệng và mũi. Khi thực hiện, người cứu hộ cần hết sức bình tĩnh, không làm tổn thương thêm đường hô hấp của trẻ.
- Ngay sau khi hô hấp nhân tạo cần kiểm tra mạch đập của trẻ tại một trong các vị trí như mạch quay ở cổ tay, mạch cảnh ở cổ và mạch bẹn hoặc sờ vào lồng ngực trái để cảm nhận xem tim còn đập không. Khi không bắt được mạch hoặc thấy tim ngừng đập cần tiến hành ép tim ngoài lồng ngực kèm theo hô hấp nhân tạo.

- Hai bàn tay chồng lên nhau và đặt giữa ngực trẻ, ấn mạnh xuống khoảng 2 - 3 cm với nhịp điệu 2 lần/giây.
- Trong trường hợp trẻ còn tỉnh táo, cần nghiêng đầu trẻ sang bên, trẻ có thể tự thở trở lại.
- Cởi bỏ quần áo bị ướt và giữ ấm cho trẻ bằng chăn mền hoặc vải, áo quần khô.. Hạ thân nhiệt cũng là một trong những nguyên nhân gây nguy hiểm đến tính mạng, đặc biệt đối với nhóm trẻ nhỏ và trẻ sơ sinh.

Phương án tốt nhất là gọi xe cấp cứu để được nhân viên y tế đã được đào tạo sơ cứu đuối nước đúng cách cấp cứu và vận chuyển đến cơ sở y tế nhanh nhất. Tuy nhiên, nếu trẻ bị đuối nước ở những nơi hẻo lánh, mất nhiều thời gian để tiếp cận, người cứu hộ tại chỗ cần vừa hồi sức vừa đưa trẻ đến cơ sở y tế gần nhất có thể.



2. Những lỗi sai thường gặp khi sơ cứu đuối nước ở trẻ em

Hầu hết các trẻ bị đuối nước đều được cứu giúp bởi những người không được huấn luyện cách sơ cứu đuối nước đúng cách, vì thế việc mắc lỗi là điều khó có thể tránh khỏi. Một số thói quen cần ngưng thực hiện khi sơ cứu trẻ bị đuối nước như:

- **Nóng vội nhảy xuống nước** để cứu trẻ khi không biết bơi hoặc bơi không giỏi là lỗi thường gặp khi sơ cứu đuối nước ở trẻ em. Trẻ em nói riêng và nạn nhân bị đuối nước nói chung khi đang vẫy vùng dưới nước thường hoảng loạn, có thể cản trở và gây lúng túng cho những người không có kinh nghiệm. Người cứu hộ lúc này rất dễ trở thành nạn nhân thứ hai.

- **Đúc ngược trẻ:** nhiều người lầm tưởng động tác này giúp loại bỏ nước ra khỏi hệ hô hấp của trẻ và giúp trẻ có thể tự thở được. Tuy nhiên, vác trẻ bị đuối nước lên vai và chạy chỉ làm chậm trễ các bước sơ cứu quan trọng hơn, bao gồm hồi sức tim phổi. Lượng nước đi vào phổi khi bị đuối nước thường không nhiều và có thể được thải ra ngoài khi thực hiện ép tim ngoài lồng ngực và khi trẻ có thể tự thở. Trì hoãn việc hô hấp nhân tạo và ép tim ngoài lồng ngực làm tăng nguy cơ tổn thương não không hồi phục do thiếu oxy.

- **Tụ tập đông người:** trẻ bị đuối nước khi đã được đưa ra khỏi mặt nước cần được cung cấp nhiều oxy. Cần đặt trẻ ở môi trường thông thoáng, nhiều không khí. Hình thành đám đông quanh trẻ không những không giúp ích được gì mà còn cản trở hiệu quả hô hấp của trẻ.

(Theo <https://www.vinmec.com/vi/tin-tuc/thong-tin-suc-khoe/nhi/>)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Theo văn bản, bước đầu tiên để sơ cứu đuối nước đúng cách cho trẻ là gì?

Câu 2. Thông tin trong mục “Cách sơ cứu đuối nước đúng cách” được triển khai theo cách nào?

Câu 3. Nêu tác dụng của việc sử dụng hình minh họa trong văn bản.

Câu 4. Văn bản mang lại những điều gì có ích cho bản thân anh/chị?

Câu 5. Anh/chị hãy đề xuất một số giải pháp để phòng tránh đuối nước cho bản thân và các bạn.

GỢI Ý

Câu 1. Theo văn bản, bước đầu tiên để sơ cứu đuối nước đúng cách cho trẻ là: Làm thông thoáng đường thở, cho trẻ thở oxy.

Câu 2. Thông tin trong mục “Cách sơ cứu đuối nước đúng cách” được triển khai: Theo trật tự thời gian.

Câu 3. Nêu tác dụng của việc sử dụng hình minh họa trong văn bản:

- Giúp minh họa thông tin của văn bản, giúp người đọc dễ hình dung ra được các tư thế, kỹ thuật, phương án cứu nạn, cứu hộ mà văn bản đã nêu.
- Làm cho văn bản thêm sinh động, hấp dẫn, thu hút người đọc hơn.

Câu 4. HS chia sẻ suy nghĩ:

- Văn bản đem đến cho chúng ta kiến thức về sơ cứu đuối nước đúng cách cho trẻ em.
- Đây là kỹ năng sống đúng cách giúp ta vận dụng trong cuộc sống để có thể cứu giúp người khác và bảo vệ chính mình.

Câu 5. Một số giải pháp để phòng tránh đuối nước:

- Học bơi.
- Luôn chú ý và cẩn thận, bảo đảm an toàn ở những nơi nước sâu, nguy hiểm.
- Tuân thủ những quy tắc an toàn khi bơi lội: được sự cho phép, giám sát của người lớn; bơi ở những nơi an toàn, được chính quyền cho phép bơi lội,...
- Tự tìm hiểu các thông tin hữu ích về kỹ năng bơi lội, kỹ năng xử lý tình huống xấu xảy ra khi bơi lội,...

II. luyện đề tổng hợp.

ĐỀ BÀI 1

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Chơi game cũng phải coi chừng chấn thương

TTCT - Mỗi ngày, Mike “Glaurung” Fisk - một VĐV thể thao điện tử (eSports) - thực hiện 100 lượt hít đất, cùng khoảng 30 phút “thụt dầu” (đứng lên ngồi xuống” liên tục nhiều lần) để duy trì thể trạng tốt nhất, nhằm tránh... chấn thương khi thi đấu.

[...]

Chơi đến xẹp phổi!

Bên trong một cơ sở đào tạo eSports chuyên nghiệp rộng 8.000m² ở Santa Monica, California, 5 tuyển thủ bộ môn League of Legends (Liên minh huyền thoại) tập luyện miệt mài 8-12 giờ/ngày. Đó là chưa tính chuyện họ chơi game... giải trí vào cuối tuần. [...] Ngành công nghiệp eSports ngày nay thì được ước tính trị giá khoảng 1,5 tỉ USD. Với quy mô như vậy, không có gì ngạc nhiên khi các VĐV eSports hưởng mức đãi ngộ chẳng kém gì ngôi sao các môn thể thao nhà nghề khác.

[...]

Ở thượng tầng, rõ ràng hào quang của một VĐV eSports đỉnh cao chẳng kém gì một ngôi sao quần vợt hay bơi lội. Quá trình tập luyện của họ cũng khắc nghiệt cực kỳ. Jake Puchero - một VĐV League of Legends - cho biết anh tập không dưới 8 giờ một ngày.

Mỗi phút Puchero thực hiện khoảng 500 thao tác, tức khoảng 10 thao tác mỗi giây. Những ngón tay của một VĐV eSports chuyển động với cường độ còn cao hơn đôi chân của các cầu thủ bóng đá, và mức độ tập trung là ngang ngửa kỳ thủ cờ vua.

Không có những cú va chạm nảy lửa dẫn đến việc rời sân trên cánh cừu thương, nhưng eSports vẫn tiềm ẩn rủi ro chấn thương đáng sợ. “Tôi từng chứng kiến những chấn thương đáng sợ của môn thể thao này, một số VĐV phải giải nghệ vì kiệt sức, và có người bị xẹp phổi vì ngồi cúi lưng quá lâu”, Puchero nói.

[...]

Phải phát triển hệ thống đào tạo

[...]

Ngồi 10 giờ đồng hồ một ngày trước máy tính với cái lưng còng xuống, chi dưới bất động nhưng cánh tay hoạt động liên tục không thể là chuyện tốt cho sức khỏe với bất kỳ ai. Kiểu cách vận động của các VĐV eSports cũng “chẳng giống ai”, và gây ra nhiều nguy cơ chấn thương, bác sĩ Harrison cho biết.

Tất nhiên, một số VĐV vươn đến đỉnh cao hiểu rõ tầm quan trọng của vấn đề thể chất. Mike Fisk - VĐV hàng đầu của trò “Heroes of Storm” là ví dụ điển hình về lối sống mẫu mực.

Mỗi ngày anh luyện eSports không dưới 10 giờ đồng hồ, nhưng Fisk luôn dành ra ít nhất 60 phút để tập luyện thể chất, bao gồm chạy bộ, hít đất, các bài tập thụt đầu. “Ngay cả trong quá trình tham dự giải đấu, tôi cũng không từ bỏ việc tập luyện mỗi ngày. Cơ thể càng khỏe khoắn thì thành tích thi đấu của tôi càng tốt”, Fisk nói.

Các VĐV eSports có thể tập luyện thể chất theo nhiều cách khác nhau, nhưng những bài tập thể dục tại chỗ được xem là phù hợp nhất với họ, vì đặc tính phải ngồi nhiều giờ bên máy tính.

[...]

Nhiều VĐV eSports chuyên nghiệp cho biết họ hối hận vì không nghe lời khuyên sớm hơn trong việc rèn luyện thể chất. Filip Liljestrom của đội Fnatic cho biết anh thường ngồi lì trong phòng để chơi game khi còn là học sinh, bất chấp ba mẹ la rầy.

Dần dà Liljestrom bị béo phì, đạt đến mức cân nặng 90kg. Game thủ người Thụy Điển tìm đến Heroes of Fitness và bắt đầu tập luyện mỗi ngày, anh giảm được hơn 10kg và cũng thoát được các vấn đề về đau lưng.

“Các phụ huynh cần phá bỏ định kiến về trò chơi điện tử - ngày nay đã là một môn thể thao có thị trường tỉ USD. Nhưng những đứa trẻ phải học cách cân bằng cuộc sống của mình, chúng cần biết eSports là một môn thể thao, và cũng cần một hệ thống tập luyện đi cùng nó để hạn chế các rủi ro, những vấn đề sức khỏe. Trước khi đá bóng, ai cũng khởi động cả”, bác sĩ Harrison nói.

(Theo Huy Đăng, <https://cuoituan.tuoitre.vn/>, ngày 22/4/2021)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Xác định cách trình bày dữ liệu trong văn bản trên.

Câu 2. Nêu các ý chính được triển khai trong văn bản.

Câu 3. Văn bản trên giúp anh/chị hiểu gì về eSport?

Câu 4. Tìm hiểu mục đích viết và quan điểm, thái độ của người viết thể hiện trong văn bản.

Câu 5. Anh/chị suy nghĩ như thế nào về con đường đến tới đỉnh vinh quang?

II. PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1. (2.0 điểm)

Anh/chị có đồng tình với ý kiến của tác giả: “cần phá bỏ định kiến về trò chơi điện tử”? Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) về lựa chọn của mình.

Câu 2. (4.0 điểm)

Anh/chị hãy viết bài văn thuyết minh (khoảng 600 chữ) về hiện tượng cầu vồng.

ĐÁP ÁN HƯỚNG DẪN

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4.0
	1	Cách trình bày dữ liệu trong văn bản: Tổ chức thông tin theo trật tự nhân quả Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 0.5 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	0.5
	2	Các ý chính được triển khai trong văn bản: - Chơi game cũng có thể gây chấn thương - Cần phải phát triển hệ thống đào tạo chuyên nghiệp Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 0.5 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	0.5
	3	Văn bản trên giúp người đọc hiểu về eSport: - Là một môn thể thao trí tuệ - Đem lại thu nhập lớn - Gian truân và khắc nghiệt - Cần phải được quan tâm phát triển, đặc biệt cần chú ý đến vấn đề sức khỏe của các game thủ Hướng dẫn chấm: - HS trả lời như đáp án hoặc tương đương: 1.0 điểm. - Trả lời chạm ý hoặc chưa rõ ràng: 0.25 – 0.75 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	1.0
	4	Mục đích viết và quan điểm, thái độ của người viết thể hiện trong văn bản: - Thuyết phục người khác hiểu được giá trị của eSport, - Từ đó biết trân trọng và quan tâm phát triển ngành thể thao trí tuệ này. Hướng dẫn chấm:	1.0

		- Trả lời đầy đủ 2 ý như đáp án: 1.0 điểm - Trả lời chạm ý hoặc chưa rõ ràng: 0.25 – 0.75 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	
	5	HS bày tỏ suy nghĩ hợp lí, thuyết phục, chẳng hạn: - Đường đến tới đỉnh vinh quang là con đường đầy khó nhọc, thử thách, không phải con đường bằng phẳng nhung lụa. - Không có một thành quả, thành công nào mà không phải đổi bằng mồ hôi và công sức, trong suốt quá trình đó con người phải cần cù, miệt mài, chịu khó và có ý chí quyết tâm cao mới thành. - Trên con đường đến tới đỉnh vinh quang, chúng ta không chỉ cần sự cần cù, chăm chỉ... mà còn cần cả những ý tưởng sáng tạo, sự thách thức của cuộc sống để con người vượt qua bằng nghị lực và bản lĩnh, niềm đam mê và khát khao cháy bỏng giữa cuộc đời. - Tránh những thói hư tật xấu làm đình đốn trì trệ con đường đến với sự thành công: lười biếng, ỷ lại, tự thỏa mãn với bản thân,... Hướng dẫn chấm: - Trả lời như Đáp án: 1.0 điểm - Trả lời chạm ý hoặc chưa rõ ràng: 0.25 – 0.75 điểm - Không trả lời: 0 điểm	1.0
II		LÀM VĂN	6.0 điểm
	1	Anh/chị có đồng tình với ý kiến của tác giả: “cần phá bỏ định kiến về trò chơi điện tử”? Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) về lựa chọn của mình.	2.0
		<i>a. Đảm bảo hình thức, dung lượng của đoạn văn:</i> Xác định đúng yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 200 chữ) của đoạn văn. Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp.	0.25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Đồng tình hay không đồng tình với ý kiến: “cần phá bỏ định kiến về trò chơi điện tử”.	0.25
		<i>c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận:</i> *Xác định được các ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận, sau đây là một số gợi ý: - Giới thiệu vấn đề nghị luận và nêu khái quát quan điểm của cá nhân về vấn đề. - Thể hiện quan điểm của người viết về ý kiến: “cần phá bỏ định kiến về trò chơi điện tử”. Có thể theo một số gợi ý sau: + Nếu đồng tình: ++ Không thể phủ nhận là sự ra đời của mạng internet đã đem đến một số tiện ích cho cuộc sống con người như tìm kiếm thông	0.5

	tin nhanh hơn, giúp con người có thể kết nối với nhau dễ dàng, làm việc hiệu quả hơn,... tạo tiền đề và nền tảng tốt cho sự ra đời của trò chơi điện tử. ++ Không thể phủ nhận rằng, sự ra đời của trò chơi điện tử đã giúp con người giải tỏa bớt được những căng thẳng, mệt mỏi sau thời gian làm việc và góp phần tạo động lực cho những sáng tạo, những đam mê,... ++ Có rất nhiều game thủ xuất sắc, chơi một cách rất chuyên nghiệp và có mức thu nhập cao,... + Nếu không đồng tình: Tuy nhiên, trên thực tế, con người đang lạm dụng cũng như đầu tư nhiều thời gian cho những trò chơi điện tử và vô tình khiến chúng trở thành những mối nguy hại: ++ Với bản thân người nghiện điện tử: ảnh hưởng sức khỏe, công việc, học tập, rạn nứt quan hệ, suy thoái nhân cách, đạo đức, vi phạm pháp luật, dễ sa vào tệ nạn,...dẫn đánh mất chính mình. ++ Với cộng đồng: là mối lo ngại về vấn đề con người đang dần trở thành nô lệ của điện tử, bị thiết bị chi phối, liệu tương lai sẽ đi về đâu, nhất là đối với giới trẻ? - Khẳng định lại quan điểm đã trình bày. * Sắp xếp được hệ thống ý hợp lí theo đặc điểm bố cục của đoạn văn.	
	<i>d. Viết đoạn văn đảm bảo các yêu cầu sau:</i> - Lựa chọn được các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận. - Trình bày rõ quan điểm và hệ thống các ý. - Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng; bằng chứng tiêu biểu, phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn giữa lí lẽ và bằng chứng.	0.5
	<i>đ. Diễn đạt:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.	0.25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ (viết câu, sử dụng từ ngữ, hình ảnh, yếu tố biểu cảm,...)	0.25
2	Viết bài văn thuyết minh (khoảng 600 chữ) về hiện tượng cầu vồng.	4.0
	<i>a. Xác định được yêu cầu của kiểu bài</i> Xác định được yêu cầu của kiểu bài: Viết văn bản thuyết minh.	0,25
	<i>b. Xác định đúng vấn đề cần thuyết minh</i> Giới thiệu về hiện tượng cầu vồng	0.5

	c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề thuyết minh: - Xác định được các ý chính của bài viết - Sắp xếp được các ý theo bố cục hợp lí ba phần của bài văn thuyết minh. * Giới thiệu vấn đề thuyết minh: - Giới thiệu hiện tượng cầu vồng - Nêu thông tin khái quát về hiện tượng cầu vồng: hiện tượng thiên nhiên đẹp mắt, là sự kết hợp tuyệt vời giữa ánh sáng mặt trời và nước mưa * Triển khai vấn đề: - Điều kiện hình thành: Để cầu vồng xuất hiện, điều kiện quan trọng là có ánh sáng mặt trời và giọt nước từ mưa. - Bản chất của cầu vồng: Cầu vồng là quang phổ, tức là sự tán sắc của tia sáng mặt trời khi chúng xuyên qua giọt nước và phản chiếu trên bầu trời. Khi tia sáng đi qua giọt nước, nó bị khúc xạ và phân chia thành nhiều màu sắc khác nhau do chỉ số khúc xạ của nước đối với ánh sáng. Điều này tạo ra một dải màu rực rỡ và cong như hình vòm trên bầu trời. - Đặc điểm cầu vồng: + Màu sắc: Mặc dù chúng ta thường nhìn thấy cầu vồng chỉ với bảy màu sắc chính – đỏ, cam, vàng, xanh lá, xanh lam, chàm, và tím, nhưng thực tế là cầu vồng chứa nhiều màu sắc khác nhau. Mắt con người chỉ có khả năng nhìn thấy một số màu cụ thể và mạnh nhất, vì vậy chỉ nhìn thấy bảy màu nổi bật nhất của quang phổ. Mỗi màu có một góc độ khác nhau, tạo nên dải màu liên tục khi nhìn từ góc độ thích hợp. + Kích thước: Cầu vồng là một hiện tượng không thể chạm vào hay cảm nhận được, vì nó không phải là vật chất mà chỉ là sự tán sắc của ánh sáng. Kích thước thực của cầu vồng là rất lớn và có hình dạng cong theo đường cong của Trái Đất. Điều này giải thích vì sao chân cầu vồng thường bị che giấu trong mây hoặc ở xa xa phía trước, và để quan sát toàn bộ cầu vồng, chúng ta cần phải sử dụng vệ tinh hoặc tàu vũ trụ. - Ý nghĩa cầu vồng trong đời sống: Cầu vồng không chỉ là một hiện tượng thiên nhiên hấp dẫn mà còn mang theo ý nghĩa tích cực. Nó không chỉ làm đẹp bức tranh tự nhiên mà còn là nguồn cảm hứng cho nghệ thuật và văn hóa. Đồng thời, nhiều nền văn hóa trên thế giới còn tin rằng cầu vồng là biểu tượng của sự may mắn và phước lành, tạo nên một tinh thần lạc quan và an ủi cho những người chúng ta. * Khái quát ý nghĩa của hiện tượng cầu vồng, gợi mở những ý tưởng có thể tiếp nối: Đến nay, với sự phát triển của khoa học,	1.0
--	---	------------

	con người đã có những khám phá và nghiên cứu sâu sắc hơn về hiện tượng cầu vồng, giúp chúng ta hiểu rõ hơn về cấu trúc phức tạp của nó. Tuy nhiên, cầu vồng vẫn là một biểu tượng tự nhiên lôi cuốn, mang lại niềm vui và cảm xúc tuyệt vời cho những người hâm mộ thiên nhiên.	
	<i>d. Viết bài văn đảm bảo các yêu cầu sau:</i> - Đảm bảo cấu trúc: Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề. - Triển khai ít nhất được hai luận điểm để làm rõ vấn đề thuyết minh. - Lựa chọn được các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề thuyết minh: Hiện tượng cầu vồng.	1.5
	<i>đ. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.	0.25
	<i>e. Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề thuyết minh; có cách diễn đạt mới mẻ.	0.5
Tổng điểm		10,0

ĐỀ BÀI 2

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Khi bóng đá kết nối bản sắc, văn hóa và trái tim

Bóng đá không chỉ là một môn thể thao mà còn là cầu nối cho hàng tỉ người hâm mộ từ khắp nơi trên thế giới, nơi tất cả giao tiếp bằng một ngôn ngữ là bóng đá.

Bóng đá không chỉ là một môn thể thao. Nó đã trở thành một hiện tượng văn hóa toàn cầu thu hút hàng triệu người hâm mộ không kể biên giới và rào cản châu lục. Bóng đá đã trở thành một phần trong bản sắc của nhiều quốc gia nhờ lịch sử lâu đời và sự tác động đáng kể đến xã hội.

Sở dĩ bóng đá được ưa chuộng đến vậy xuất phát từ niềm tin rằng chúng ta chỉ có một cuộc đời để sống và sự thôi thúc bước ra khỏi vùng an toàn của mình. Cho dù bạn đang theo đuổi bất kỳ mục tiêu nào trong cuộc đời, thì khi nhìn vào bóng đá, bạn sẽ thấy nó tái hiện lại tất cả những yếu tố cần thiết để có được thành công: tính kiên trì, tính cạnh tranh và tinh thần đồng đội.

Sự lan tỏa của văn hóa bóng đá

World Cup không chỉ là một giải đấu, đó là phép ẩn dụ cho thực tế của chính chúng ta. Cuộc chiến giành lấy những thành tựu trong cuộc đời, và những trở ngại mà chúng ta vượt qua để phát huy hết khả năng của mình. Một điều tuyệt vời nữa trong bóng đá đó là khi ở trong một đội, tất cả đều như nhau, được chia sẻ văn hóa, ngôn ngữ và mang chung một niềm tự hào.

Đối với những giải đấu toàn cầu, đó là nơi tôn vinh nơi mà bạn được sinh ra. Chiến đấu vì màu cờ sắc áo tạo ra ý thức mạnh mẽ về truyền thống dân tộc, tôn vinh cảm giác gắn kết.

Bóng đá dạy chúng ta phải có tham vọng và tinh thần thi đấu sòng phẳng, cao thượng. Khi chiến thắng, ta vui mừng, hạnh phúc, nhưng khi mọi thứ không diễn ra như cách ta muốn, đó là lúc chuẩn bị cho cơ hội tiếp theo và thử lại. Trong bóng đá, không có cơ hội nào tự tìm đến, mà chính chúng ta phải chiến đấu cho những gì mình mong muốn.

Dù đến từ những vùng lãnh thổ khác nhau, nhưng với bóng đá, tất cả cùng chia sẻ niềm đam mê bất kể trình độ học vấn, dân tộc hay tín ngưỡng. Bóng đá khiến tất cả mọi người sống với cảm xúc, cởi bỏ những rào cản của trái tim, cho dù đó là cổ vũ cho một CLB địa phương hay đội tuyển quốc gia, thì trải nghiệm được chia sẻ về đội bóng yêu thích sẽ kéo mọi người lại gần nhau hơn, nuôi dưỡng cảm giác gắn kết cộng đồng và đoàn kết. Mỗi quan tâm chung này giúp mọi người vượt qua sự khác biệt về ngôn ngữ, văn hóa, đoàn kết những người đến từ mọi tầng lớp xã hội.

Bóng đá trở thành một phần của bản sắc

Đối với nhiều cộng đồng và quốc gia, bóng đá gắn bó sâu sắc với bản sắc của họ. Cổ vũ một đội bóng trở thành một phần bản sắc của gia đình, được truyền qua nhiều thế hệ. Màu sắc, các bài hát và nghi thức liên quan đến một đội bóng trở thành biểu tượng của niềm tự hào và sự gắn bó. Các trận đấu lớn cũng là sân khấu để mọi người thể hiện di sản quốc gia, nơi người hâm mộ tự hào khoác lên mình màu áo của đội bóng, cùng hát và thể hiện truyền thống văn hóa độc đáo của họ.

Hãy bắt đầu câu chuyện với đất nước đã 5 lần vô địch thế giới - Brazil. Họ là một đất nước hít thở cùng bóng đá. Đây là quốc gia có tỷ lệ xuất khẩu cầu thủ bóng đá trên GDP bình quân đầu người lớn nhất thế giới, là đất nước đã sản sinh ra những danh thủ huyền thoại như Pele, Martha, Neymar, Ronaldo và Ronaldinho.

Bóng đá Brazil luôn có sự ngẫu hứng, kỹ năng cá nhân bản năng và sự tinh tế, đó là những đặc điểm mà các cầu thủ học được. Rất nhiều cầu thủ bóng đá Brazil đã sử dụng bóng đá như một phương tiện để thoát khỏi đói nghèo.

Các ngôi sao như Neymar và Ronaldinho đã rèn luyện kỹ năng khi đá bóng trên đường phố Santos, Sao Paulo. Trước khi các cầu thủ bước vào bóng đá chuyên nghiệp ở Brazil, họ được tiếp xúc với Futsal, bóng đá bãi biển và bóng chuyền chân. Thông qua các môn thể thao này, cầu thủ phát triển khả năng sáng tạo, khả năng ứng biến và kỹ năng cá nhân để đánh bại đối thủ.

Người dân Brazil vô cùng yêu thích bóng đá và nhiều thanh niên có hoàn cảnh khó khăn đã sử dụng môn thể thao này để trở thành siêu sao và thoát khỏi vòng vây của nghèo đói.

Tác động kinh tế, sự lan tỏa tinh thần bóng đá

Ngoài ra, bóng đá cũng có tác động kinh tế đáng kể, tạo ra doanh thu hàng tỉ USD trên toàn thế giới. Môn thể thao này hỗ trợ các ngành nghề khác như phát thanh truyền hình, quảng cáo, du lịch và hàng hóa, tạo việc làm và kích thích nền kinh tế địa phương. Các sân vận động bóng đá trở thành trung tâm hoạt động sôi nổi vào những ngày diễn ra trận đấu, thu hút người hâm mộ gần xa.

Hơn nữa, bóng đá có một tác động xã hội sâu sắc. Nó nhấn mạnh đến việc rèn luyện thể chất, sự đoàn kết và thấm nhuần các giá trị như kỷ luật, sự tận tâm và công bằng. Các đội

bóng thường xuyên tham gia vào các hoạt động tiếp cận cộng đồng, sử dụng môn thể thao này để tạo ra sự thay đổi xã hội. Bóng đá có vai trò quan trọng trong việc khuyến khích sự phát triển xã hội tốt đẹp.

Bóng đá có khả năng gắn kết mọi người lại với nhau, thúc đẩy bản sắc và niềm tự hào, đồng thời truyền cảm hứng cho sự thay đổi tốt đẹp trong các nền văn minh. Khi cả thế giới đón nhận môn thể thao này, tác động của nó sẽ ngày càng lớn hơn. Bóng đá gắn kết mọi người từ mọi tầng lớp trong xã hội của chúng ta và để lại ấn tượng khó phai trong tâm trí người hâm mộ.

(Theo Thethao247, <https://baothaibinh.com.vn/tin-tuc/>, ngày 9/08/2023)

Thực hiện các yêu cầu từ câu 1 đến câu 5 (trình bày ngắn gọn):

Câu 1. Nêu các ý chính được triển khai trong văn bản.

Câu 2. Chỉ ra những yếu tố cần thiết để thành công được tái hiện qua trái bóng?

Câu 3. Anh/chị hiểu như thế nào về câu nói: *khi mọi thứ không diễn ra như cách ta muốn, đó là lúc chuẩn bị cho cơ hội tiếp theo và thử lại?*

Câu 4. Việc đưa dẫn thông tin về đội tuyển Brazil có tác dụng gì?

Câu 5. Anh/chị có cho rằng: *Đam mê dẫn lối tới thành công?* Vì sao?

II. PHẦN VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1. (2.0 điểm)

“Không có cơ hội nào tự tìm đến, mà chính chúng ta phải chiến đấu cho những gì mình mong muốn”. Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của anh/chị về ý kiến trên.

Câu 2. (4.0 điểm)

Anh/chị hãy viết bài văn thuyết minh (khoảng 600 chữ) về hiện tượng sao băng.

ĐÁP ÁN HƯỚNG DẪN

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4.0
	1	Các ý chính được triển khai trong văn bản: - Sự lan tỏa của văn hóa bóng đá - Bóng đá trở thành một phần của bản sắc - Tác động kinh tế, sự lan tỏa tinh thần bóng đá Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 0.5 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	0.5
	2	Những yếu tố cần thiết để thành công được tái hiện qua trái bóng là: Tính kiên trì, tính cạnh tranh và tinh thần đồng đội. Hướng dẫn chấm: - Trả lời như đáp án: 0.5 điểm - Trả lời được 2 yếu tố như đáp án: 0.25 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	0.5
	3	Câu nói: <i>khi mọi thứ không diễn ra như cách ta muốn, đó là lúc chuẩn bị cho cơ hội tiếp theo và thử lại</i> được hiểu như sau: - Khi ta thất bại, ta không nản lòng, không bỏ cuộc mà vẫn quyết tâm chiến đấu tới cùng để tự tạo ra cơ hội mới cho mình	1.0

		- Ngợi ca tinh thần chiến đấu không ngừng nghỉ mà bóng đá khơi gợi trong mỗi chúng ta, tạo động lực, sức mạnh cho ta chiến thắng hoàn cảnh, chiến thắng chính mình,... Hướng dẫn chấm: - HS trả lời như đáp án hoặc tương đương: 1.0 điểm. - Trả lời chạm ý hoặc chưa rõ ràng: 0.25 – 0.75 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	
	4	- Thông tin về đội tuyển Brazil: 5 lần vô địch thế giới, có tỷ lệ xuất khẩu cầu thủ bóng đá trên GDP bình quân đầu người lớn nhất thế giới, sản sinh ra những danh thủ huyền thoại, luôn có sự ngẫu hứng, kỹ năng cá nhân bản năng và sự tinh tế,... - Việc đưa dẫn thông tin về đội tuyển Brazil có tác dụng: + Làm minh chứng cho tính bản sắc của bóng đá + Khiến đoạn văn trở nên sinh động, hấp dẫn, giàu tính thuyết phục + Khẳng định màu sắc độc đáo của bóng đá Brazil - đội bóng mạnh bậc nhất thế giới,... Hướng dẫn chấm: - Trả lời đầy đủ như đáp án: 1.0 điểm - Trả lời chạm ý hoặc chưa rõ ràng: 0.25 – 0.75 điểm - Trả lời sai/ Không trả lời: 0 điểm	1.0
	5	HS bày tỏ quan điểm và lý giải hợp lý, thuyết phục, chẳng hạn: - Đam mê là trạng thái hứng thú mãnh liệt, là nhiệt huyết mà bản thân ta bỏ ra, muốn theo đuổi đến cùng. - Đam mê không đơn giản chỉ là sự thích thú mà còn là tâm huyết, là mong muốn theo đuổi và thực hiện - Mỗi người ai cũng cần đam mê, vì chỉ có nó ta mới có thể khẳng định bản thân, cháy hết mình với những mong muốn, hoài bão mà bản thân muốn đạt được. - Khi cháy hết mình cho những đam mê, ta phải xác định mình sẽ phải đối mặt với nhiều thử thách, khó khăn nhưng chính điều đó giúp ta khẳng định được nhiệt huyết, sự tự tin và lòng quyết tâm vươn tới thành công Hướng dẫn chấm: - Trả lời như Đáp án: 1.0 điểm - Trả lời chạm ý hoặc chưa rõ ràng: 0.25 – 0.75 điểm - Không trả lời: 0 điểm	1.0
II		LÀM VĂN	6.0 điểm
	1	Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý kiến: “Không có cơ hội nào tự tìm đến, mà chính chúng ta phải chiến đấu cho những gì mình mong muốn”	2.0

		<i>a. Đảm bảo hình thức, dung lượng của đoạn văn:</i> Xác định đúng yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 200 chữ) của đoạn văn. Thí sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng – phân – hợp.	0.25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận:</i> Suy nghĩ về ý kiến: “Không có cơ hội nào tự tìm đến, mà chính chúng ta phải chiến đấu cho những gì mình mong muốn”	0.25
		<i>c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận:</i> *Xác định được các ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận, sau đây là một số gợi ý: - Giới thiệu vấn đề nghị luận và nêu khái quát quan điểm của cá nhân về vấn đề. - Thể hiện quan điểm của người viết về ý kiến: “Không có cơ hội nào tự tìm đến, mà chính chúng ta phải chiến đấu cho những gì mình mong muốn”. Có thể theo một số gợi ý sau: + Cuộc sống không dễ dàng, cơ hội cũng không bao giờ tự tìm đến + Hành trình tìm kiếm những cơ hội nhiều chông gai, nhiều khó khăn thử thách. + Cơ hội chỉ được tạo ra khi ta năng động, linh hoạt, chủ động trong tư duy và hành động, nắm bắt những nhu cầu của xã hội, chịu khó tìm tòi, khai thác, nghiên cứu những vấn đề mang tính thực tiễn có liên quan đến những mục đích, ước mơ, hoài bão mà ta hướng đến. + Tự tạo cơ hội cho mình là ta đang chứng tỏ mình là một người thủ lĩnh, có tư chất của một người thành công, ta đủ sự tự tin, bản lĩnh để sẵn sàng đối mặt trước những khó khăn của công việc. + Cơ hội chỉ đến với ta khi ta có đủ sự kiên trì, nhẫn nại để tìm kiếm nó + Tạo ra cơ hội cho chính mình là ta đang thách thức giới hạn của bản thân, giúp ta trưởng thành, mạnh mẽ và tự tin hơn. + Khi biết tạo ra cơ hội cho chính mình và biết nắm bắt cơ hội đó là ta đang thử sức mình, tôi luyện mình trở nên nghị lực hơn,.. - Khẳng định lại quan điểm đã trình bày. * Sắp xếp được hệ thống ý hợp lí theo đặc điểm bố cục của đoạn văn.	0.5
		<i>d. Viết đoạn văn đảm bảo các yêu cầu sau:</i> - Lựa chọn được các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận. - Trình bày rõ quan điểm và hệ thống các ý. - Lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng; bằng chứng tiêu biểu, phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn giữa lí lẽ và bằng chứng.	0.5

		<i>đ. Diễn đạt:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.	0.25
		e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ (viết câu, sử dụng từ ngữ, hình ảnh, yếu tố biểu cảm,...)	0.25
	2	Viết bài văn thuyết minh (khoảng 600 chữ) về hiện tượng sao băng.	4.0
		<i>a. Xác định được yêu cầu của kiểu bài</i> Xác định được yêu cầu của kiểu bài: Viết văn bản thuyết minh.	0,25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề cần thuyết minh</i> Giới thiệu về hiện tượng cầu vồng	0.5
		<i>c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề thuyết minh:</i> - Xác định được các ý chính của bài viết - Sắp xếp được các ý theo bố cục hợp lí ba phần của bài văn thuyết minh. * Giới thiệu vấn đề thuyết minh: Giới thiệu hiện tượng sao băng * Triển khai vấn đề: - Hiện tượng sao băng là gì?: Sao băng hay sao sa, sao đôi ngôi là sự bốc cháy của các thiên thạch hay vụn thạch khi bay vào bầu khí quyển của Trái Đất với tốc độ khoảng 100.000km/h. - Tại sao lại có sao băng?: + Khi di chuyển với vận tốc khoảng 100.000km/h, các phân tử không khí trên đường đi của thiên thạch bị nung nóng bởi sóng xung kích, hoặc bị nén quá mạnh đến mức khiến nhiệt độ của sóng xung kích tăng lên đến hàng ngàn độ và làm cho các thành phần vật chất của thiên thạch bị nung đến nóng sáng. + Thực chất, các sao chổi chính là nguyên nhân khiến mưa sao băng xuất hiện. Sao chổi là những thiên thể quay quanh Mặt trời được cấu tạo bởi băng, bụi và đá. Khi chuyển động gần Mặt trời, các sao chổi bị tan tạo thành những dải bụi trên quỹ đạo. + Nếu các sao chổi đi qua hoặc ở gần quỹ đạo của Trái Đất, và Trái Đất chuyển động đến gần điểm giao nhau đó, các bụi khí của sao chổi sẽ bay vào trong khí quyển làm xuất hiện rất nhiều sao băng. Khi đó, chúng được gọi là mưa sao băng,... - Cách xem mưa sao băng: + Để xem được một trận sao băng hoàn hảo thì phải xác định được hướng các chòm sao. Do tâm điểm của các trận mưa sao băng sẽ nằm trên bầu trời nên ở nơi nào có thể nhìn được những chòm sao đó thì có thể nhìn được những trận mưa sao băng.	1.0

	+ Càng đi dần về cực thì việc nhìn được về phía bên kia bán cầu rất là khó khăn cũng như rất khó quan sát được những trận mưa sao băng. Vì thế những nơi nằm ở càng gần vùng xích đạo thì càng dễ quan sát được những trận mưa sao băng. - Sao băng có ước được không? + Rất nhiều người tin rằng khi gặp được sao băng, nhắm mắt và chấp tay cầu nguyện thì lời ước đó sẽ thành hiện thực. Điều này xuất hiện ở nhiều nền văn hóa Châu Á dẫn đến việc hình ảnh sao băng, mưa sao băng xuất hiện nhiều trong những bộ phim truyền hình tình cảm lãng mạn và thu hút lượng người xem khổng lồ. + Tuy nhiên, đây chỉ là quan niệm dân gian, chưa được khoa học chứng minh tính chính xác của nó nên câu trả lời cho câu hỏi sao băng có ước được không sẽ tùy thuộc vào quan niệm và niềm tin của bạn. * Khái quát ý nghĩa của hiện tượng mưa sao băng, gợi mở những ý tưởng có thể tiếp nối: Đến nay, với sự phát triển của khoa học, con người đã có những khám phá và nghiên cứu sâu sắc hơn về hiện tượng băng. Tuy nhiên, sao băng vẫn là một biểu tượng tự nhiên lôi cuốn, mang lại niềm vui và cảm xúc tuyệt vời cho những người hâm mộ thiên nhiên.	
	<i>d. Viết bài văn đảm bảo các yêu cầu sau:</i> - Đảm bảo cấu trúc: Mở bài nêu được vấn đề, Thân bài triển khai được vấn đề, Kết bài khái quát được vấn đề. - Triển khai ít nhất được hai luận điểm để làm rõ vấn đề thuyết minh. - Lựa chọn được các thao tác lập luận, phương thức biểu đạt phù hợp để triển khai vấn đề thuyết minh: Hiện tượng sao băng.	1.5
	<i>đ. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết văn bản.	0.25
	<i>e. Sáng tạo</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề thuyết minh; có cách diễn đạt mới mẻ.	0.5
Tổng điểm		10,0